

N:o 79.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 maj 1900.

— — — — Andra Kammaren — 14 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden n:is 9, 73, 74, 75 och 85 samt memorial n:o 54).

Till Konungen.

Riksdagen, som kommer att i särskild skrifvelse hos Eders Kongl. Maj:t göra anmälan angående den fördelning under hufvudtitlar af de under nuvarande sjetta, sjunde och åttonde hufvudtitlarna beviljade anslag, som föranledes af jordbruksdepartementets inrättande, får här nedan, med iakttagande af den ordning, hvori anslagen finnas i nu gällande riksstat upptagna, för Eders Kongl. Maj:t anmäla sina beslut angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

Ordinarie anslag.

Nationalmuseum.

1:o) I den till Riksdagen den 15 januari 1900 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t i punkten 1 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att för tillämpning af staten för nationalmuseum, sålunda ändrad som i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 sistlidne januari angifvits, höja anslaget till nationalmuseum, nu 58,850 kronor, med 1,150 kronor eller till 60,000 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra medgifva, att å nationalmusei stat må uppföras aflöningar till de fem vid musei konstafdelning för konstsamlingarnas bevakning anstälde vaktmästare med daglig tjänstgöring, äfvensom att aflöningarna för såväl desse vaktmästare som den i staten förut upptagne vaktmästaren, hvilken tillika är gårdsdräng, må bestämmas på sätt i statsrådsprotokollet närmare angifves och utgå helt och hållet af statsmedel, så att de förevisningsmedel till belopp af 550 kronor årligen, som hittills användts såsom bidrag till vaktmästarnes vid konstafdelningen aflönande, må kunna disponeras för sådana ändamål, för hvilka dessa medel enligt museistadgan äro afsedda. Hvad åter angår aflöningen för förste vaktmästaren, som tillika är portvakt, har Riksdagen icke funnit anledning medgifva, att denna aflöning bestämmas på annat sätt, än som af museinämnden föreslagits och af statskontoret blifvit tillstyrkt, eller till 950 kronor jemte fri bostad och vedbrand. Förslaget att i sammanhang med ifrågavarande löneroglering för vaktmästarne utbyta det i staten uppförda anslaget å 5,000 kronor till vaktbetjening för konstsamlingarnas bevakning vid de offentliga förevisningarna emot ett anslag till extra vaktbetjening och beklädnadspenningar å 1,800 kronor, deraf 1,500 kronor beräknats till aflöning åt fyra extra vaktmästare med 375 kronor till hvar och 300 kronor till beklädnadspenningar, har icke gifvit Riksdagen anledning till någon erinran.

Den enligt af Riksdagen nu angifna grunder erforderliga förhöjningen i anslaget till nationalmuseum skulle belöpa sig till 1,000 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, med uteslutande från den af 1880 års Riksdag för nationalmuseum fastställda stat af följande anslagposter, nemligen:

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.
1 förste vaktmästare, tillika portvakt, jemte fri bostad och ved, arfvode	---	---	800: —
1 vaktmästare, tillika gårdsdräng, jemte fri bostad och ved, arfvode	---	---	750: —
Vaktbetjening för konstsamlingarnas bevakning vid de offentliga förevisningarna	---	---	5,000: —,

medgifvit, att i nämnda stat må i stället upptagas följande anslagsposter:

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.
1 förste vaktmästare, tillika portvakt, jemte fri bostad och ved	650: —	300: —	950: —
1 vaktmästare, tillika gårdsdräng, jemte fri bostad och vedbrand, så länge han har skyldighet att vara boende i nationalmuseibyggnaden	500: —	300: —	800: —
5 vaktmästare för konstsamlingarnas bevakning vid de offentliga förevisningarna	2,500: —	1,500: —	4,000: —
Extra vaktbetjening och beklädnadspenningar	---	---	1,800: —

Efter fem år kan lönen höjas med 100 kr.

äfvensom att vaktmästare, som, då den förändrade staten träder i kraft, öfvergår på den nya staten, må för tillgodonjutande af ålderstillägg räkna sig till godo den tid han derförut varit utan afbrott i nationalmusei tjänst anstald,

samt för tillämpning af den sålunda ändrade staten för nationalmuseum höjt anslaget till nationalmuseum, nu 58,850 kronor, med 1,000 kronor eller till 59,850 kronor; skolande ofvannämnda ålderstillägg utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag »ålderstillägg».

Universitetet.

2:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till ett för läroämnet kyrkohistoria afsedt fast docentstipendium inom den teologiska fakulteten vid universitetet i Upsala på ordinarie stat bevilja ett anslag af 1,500 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran emot hvad sålunda blifvit af Eders Kongl. Maj:t föreslaget, får anmäla, att Riksdagen, med

bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till ett för läroämnet kyrkohistoria afsedt fast docentstipendium inom den teologiska fakulteten vid universitetet i Upsala på ordinarie stat beviljat ett anslag af 1,500 kronor.

3:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat för universitetet i Upsala bevilja ett anslag af 1,000 kronor för att, tillika med nu befintligt anslag af 500 kronor till en amanuens, användas till aflöning åt en assistent vid den patologiska institutionen derstädes.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på ordinarie stat för universitetet i Upsala beviljat ett anslag af 1,000 kronor att, tillika med nu befintligt anslag af 500 kronor till en amanuens, användas till aflöning åt en assistent vid den patologiska institutionen derstädes.

4:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till aflöning åt en amanuens vid den zootomiska institutionen vid universitetet i Upsala på ordinarie stat uppföra ett anslag af 500 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran emot ifrågavarande förslag, får anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på ordinarie stat för universitetet i Upsala uppfört ett anslag af 500 kronor till aflöning åt en amanuens vid den zootomiska institutionen derstädes.

5:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för ökande af lönerna åt vissa vaktbetjente vid universitetet i Upsala, i enlighet med det i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1900 omförmälda förslag, bevilja ett ordinarie anslag af 2,200 kronor.

Af statsrådsprotokollet inhemtas, att de löneförhöjningar åt vaktbetjente vid nämnda universitet, som i Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning afses, utgöra:

För en hvar af de vid fysiska, medicinskt-kemiska, fysiologiska, anatomiska, patologiska, zoologiska, zootomiska, astronomiska och meteorologiska institutionerna, vid institutionen för allmän kemi, vid laboratoriet för analytisk kemi samt vid botaniska museet och laboratoriet anstälde 12 vaktmästarne 100 kronor	kr. 1,200: —
För vaktmästaren vid meteorologiska institutionen särskildt såsom ersättning för saknad af fri bostad	» 100: —

Transport kr. 1,300: --

	Transport kr. 1,300: —
För en hvar af tre vaktmästare vid universitetsbiblioteket	
100 kr.	» 300: —
För biträde vid konstmuseet	» 100: —
För en hvar af två underträdgårdsmästare och två trädgårds-	
medhjelpare 100 kr.	» 400: —
För portvakten	» 100: —
	<hr/>
	Summa kr. 2,200: —

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för ökande af lönerna åt vissa vaktbetjente vid universitetet i Upsala, i enlighet med det i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1900 omförmälda förslag, beviljat ett ordinarie anslag af 2,200 kronor.

6:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för höjande af den till laboratorn i experimentel fysiologi vid universitetet i Lund nu utgående aflöningen från 3,000 kronor till 4,500 kronor, af hvilket belopp 1,500 kronor skulle utgöra tjänstgöringspenningar, på nämnda universitets stat bevilja ett ordinarie anslag af 1,500 kronor under vilkor, att den tjänstgöringsskyldighet, som hittills ålegat befattningens innehafvare, kunde ökas på sätt Eders Kongl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för höjande af den till laboratorn i experimentel fysiologi vid universitetet i Lund nu utgående aflöningen från 3,000 kronor till 4,500 kronor, af hvilket belopp 1,500 kronor skola utgöra tjänstgöringspenningar, på nämnda universitets stat beviljat ett ordinarie anslag af 1,500 kronor, under vilkor, att den tjänstgöringsskyldighet, som hittills ålegat befattningens innehafvare, må kunna ökas på sätt Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

7:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till materiel m. m. för den rättsmedicinska institutionen vid universitetet i Lund på ordinarie stat bevilja ett anslag af 500 kronor.

I den af Riksdagens revisorer afgifna berättelse öfver verkställd granskning af statsverkets tillstånd, styrelse och förvaltning år 1898 hafva revisorerna erinrat, att de två rum inom den för anatomiska institutionen vid universitetet i Lund uppförda byggnad, hvilka vore afsedda för den rättsmedicinska undervisningen, saknade möbler och all slags utredning i

öfrigt samt materiel, samt att revisorerna till följd häraf ansett denna lokal gifvetvis icke kunna tillgodose det med densamma afsedda ändamål.

Riksdagen, som ansett sig icke böra afslå Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, har emellertid velat i anledning af densamma uttala önskvärldheten deraf, att vid framställningar angående ordinarie anslag till materiel m. m. vid akademiska institutioner måtte till ledning vid bedömandet af anslagsbehofven meddelas Riksdagen upplysning angående de anslag, som för likartade ändamål disponeras af andra, jemförliga institutioner.

Riksdagen har sålunda, med afseende jemväl å ofvanberörda af Riksdagens revisorer gjorda erinran, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på ordinarie stat för universitetet i Lund beviljat ett anslag af 500 kronor till materiel m. m. för den rättsmedicinska institutionen derstädes.

8:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för underhåll och förkofran af ett kliniskt laboratorium vid sjukvårdsinrättningarna i Lund på ordinarie stat för universitetet i Lund bevilja ett anslag af 1,000 kronor.

Med framhållande af det utaf Riksdagen i punkt 7:o) här ofvan uttalade önskemål i fråga om blifvande framställningar angående vissa anslagsbehof för akademiska institutioner, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på ordinarie stat för universitetet i Lund beviljat ett anslag af 1,000 kronor för underhåll och förkofran af ett kliniskt laboratorium vid sjukvårdsinrättningarna i Lund.

9:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till ökning af de nu till materiel för de anatomiska och histologiska institutionerna vid universitetet i Lund utgående anslag af 2,800 kronor för den förra och 750 kronor för den senare på ordinarie stat bevilja ett belopp af 2,500 kronor.

Med framhållande af det utaf Riksdagen här ofvan under punkt 7:o) uttalade önskemål i fråga om blifvande framställningar angående vissa anslagsbehof för akademiska institutioner, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till ökning af de nu till materiel för de anatomiska och histologiska institutionerna vid universitetet i Lund utgående anslag af 2,800 kronor för den förra och 750 kronor för den senare, på ordinarie stat beviljat ett belopp af 2,500 kronor.

10:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels såsom aflöning till en ny vaktmästare vid universitetsbiblioteket i Lund bevilja

ett ordinarie anslag af 600 kronor, dels medgifva, att såväl denne vaktmästare som innehafvare af de nu vid universitetet i Lund befintliga vaktmästaretjänsterna vid de anatomiska, astronomiska, fysiologiska, fysiska, kemiska, medicinskt-kemiska och patologiska institutionerna samt biblioteket må ega att komma i åtnjutande af två ålderstillägg, hvartdera å 100 kronor, efter 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring, med rätt för en hvar af nämnde vaktmästare att räkna sig till godo den tid han derförut varit utan afbrott såsom vaktmästare med full tjänstgöring i universitetets tjänst anstald, dels ock förklara, att ifrågavarande ålderstillägg skola utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag »ålderstillägg».

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning,

dels beviljat ett ordinarie anslag af 600 kronor såsom aflöning till en ny vaktmästare vid universitetsbiblioteket i Lund;

dels medgifvit, att såväl denne vaktmästare som innehafvare af de nu vid universitetet i Lund befintliga vaktmästaretjänsterna vid de anatomiska, astronomiska, fysiologiska, fysiska, kemiska, medicinskt-kemiska och patologiska institutionerna samt biblioteket må ega att komma i åtnjutande af två ålderstillägg, hvartdera å 100 kronor, efter 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring, med rätt för en hvar af nämnde vaktmästare att räkna sig till godo den tid han derförut varit utan afbrott såsom vaktmästare med full tjänstgöring i universitetets tjänst anstald;

dels ock förklarat, att ifrågavarande ålderstillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

11:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, för höjande af det till aflönande af trädgårdsdrängar vid universitetets i Lund botaniska institution nu bestämda belopp, 800 kronor, till 2,000 kronor, bevilja ett ordinarie anslag af 1,200 kronor.

Riksdagen har funnit sig böra medgifva en sådan förhöjning af förevarande anslag, att möjlighet beredes till anställande vid botaniska trädgården i Lund af tre trädgårdsdrängar i stället för två, som nu äro i sådan egenskap derstädes anställda. Men derest sådan ökning af den fast anställda personalen kommer till stånd, anser sig Riksdagen kunna antaga, att de från anslaget till trädgården nu bestridda utgifterna till aflönande af tillfälligt legda dagsverkare skulle kunna nedbringas, så att, om och i den mån sådant skulle visa sig behöfligt, det från sistnämnda anslag under senare tiden lemnade tillskott af 400 kronor till lönetillökning åt en af trädgårdsdrängarne fortfarande skulle kunna från nämnda anslag utgå och anslaget ändock lemna tillräckliga medel till de ändamål, för hvilka det-

samma egentligen är afsedt. På dessa skäl har Riksdagen ansett ökningen i anslaget till trädgårdsdrängar böra bestämmas till allenast 800 kronor.

Riksdagen får sålunda anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för höjande af det till aflönande af trädgårdsdrängar vid universitetets i Lund botaniska institution nu bestämda belopp, 800 kronor, till 1,600 kronor, beviljat ett ordinarie anslag af 800 kronor.

På grund af Riksdagens under punkterna 2:o)—11:o) anmälda beslut har anslaget till universiteten, nu 812,224 kronor, ökats med tillhoppa 12,100 kronor eller till 824,324 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

12:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets kemiska laboratorium på ordinarie stat bevilja ett belopp af 900 kronor.

Emot hvad sålunda föreslagits har Riksdagen icke funnits anledning till erinran; och har Riksdagen alltså, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets kemiska laboratorium på ordinarie stat beviljat ett belopp af 900 kronor.

13:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva förhöjning i det till karolinska mediko-kirurgiska institutets fysiologiska anstalts underhåll och drift utgående årliga anslag från 2,000 kronor till 3,000 kronor, eller med 1,000 kronor.

Med framhållande af det utaf Riksdagen här ofvan under punkt 7:o) uttalade önskemål i fråga om blifvande framställningar angående vissa anslagsbehof för akademiska institutioner, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att det till karolinska mediko-kirurgiska institutets fysiologiska anstalts underhåll och drift utgående årliga anslag, nu 2,000 kronor, höjes till 3,000 kronor, eller med 1,000 kronor.

14:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till höjande af aflöningen för laboratorn i bakteriologi vid karolinska mediko-kirurgiska institutets patologisk-anatomiska institution till 4,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor skulle utgöra tjänstgöringspenningar, bevilja på ordinarie stat ett anslag af 2,500 kronor, med förklarande, att förordnande för

laboratorn må från och med början af år 1901 utfärdas utan inskränkning till viss tid.

Riksdagen har bifallit Eders Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning och sålunda till höjande af aflöningen för laboratorn i bakteriologi vid karolinska mediko-kirurgiska institutets patologisk-anatomiska institution till 4,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor skola utgöra tienstgöringspenningar, beviljat på ordinarie stat ett anslag af 2,500 kronor, med förklarande att förordnande för laboratorn må från och med början af år 1901 utfärdas utan inskränkning till viss tid.

På grund af hvad Riksdagen under punkterna 12:o)—14:o) anmält, har ordinarie anslaget till karolinska mediko-kirurgiska institutet, hvilket anslag nu uppgår till 197,950 kronor, ökats med tillhoppa 4,400 kronor eller till 202,350 kronor.

Allmänna läroverken.

15:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka anslaget till praktisk utbildning af blifvande lärare vid de allmänna läroverken med 11,000 kronor eller från 20,500 kronor till 31,500 kronor.

Emot Eders Kongl. Maj:ts framställning, i hvad densamma afser ökning af förevarande anslag med 6,000 kronor för beredande af ökad ersättning åt de lärare, hvilka vid profärskurserna biträda med lärarekandidaters handledning, har Riksdagen icke funnit anledning till erinran. Likaså har Riksdagen ansett sig böra bevilja den af Eders Kongl. Maj:t för höjande af de fem föreståndarnes för den praktiska profärskursen arfvoden begärda förhöjningen i samma anslag med 2,500 kronor. Hvad deremot angår Eders Kongl. Maj:ts förslag, att för höjande af arfvodena för den teoretiska profärskursens föreståndare ifrågavarande anslag måtte ökas med 2,500 kronor, deraf 750 kronor ansetts böra tillkomma en hvar af dessa föreståndare i Upsala och Lund samt 1,000 kronor beräknats såsom ökning i föreståndarens för den teoretiska profärskursen i Stockholm arfvode, har Riksdagen visserligen ansett skäligen, att någon förhöjning i arfvodena beredes äfven dessa tre föreståndare, men då den nu utgående högre aflöningen för föreståndaren för den teoretiska profärskursen i Stockholm torde kunna anses tillräckligt motsvara det honom åliggande större arbete samt ökade göromål icke blifvit för någondera af ifrågavarande tre befattningshafvare ifrågasatta, har Riksdagen funnit förhöjningen böra bestämmas till allenast 500 kronor för en hvar af föreståndarne för de teoretiska profärskurserna.

Förhöjningen på det hela i förevarande anslag skulle alltså enligt Riksdagens åsigt kunna begränsas till 10,000 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, ökat anslaget till praktisk utbildning af blifvande lärare vid de allmänna läroverken med 10,000 kronor eller från 20,500 kronor till 30,500 kronor.

På grund häraf har reservationsanslaget till allmänna läroverken, nu 3,049,361 kronor, ökats till 3,059,361 kronor.

Folkundervisningen.

16:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att, för beredande af medel för tillgodoseende af vissa lärares och lärarinnors rätt till ålderstillägg, det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande måtte från och med år 1901 ökas med 700 kronor.

Ifrågavarande anslagsbehof härleder sig, enligt hvad departementschefen till statsrådsprotokollet yttrat, deraf att genom Eders Kongl. Maj:ts och Riksdagens beslut de vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminarieerna anställda lärare och lärarinnor i musik och sång äfvensom de lärare och lärarinnor, som jemlikt § 13 mom. 3 i gällande seminariestadga äro eller varda förordnade vid seminariernas öfningskolor, tillförsäkrats rätt att erhålla, de förre två ålderstillägg å tvåhundra kronor hvardera efter respektive fem och tio års tjenstgöring och de senare ett ålderstillägg å trehundra kronor efter tio års tjenstgöring, räknadt från och med början af kalenderåret närmast efter det, då förordnande å här afsedd tjenst första gången erhållits.

Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen för beredande af medel för tillgodoseende af ofvan omnämnda lärares och lärarinnors rätt till ålderstillägg ökat det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande från och med år 1901 med 700 kronor.

17:o) På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmäler, har Riksdagen, för genomförande af förändrad löneroglering för lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor, höjt det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslag för lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, nu 4,570,000 kronor, med 680,000 kronor till 5,250,000 kronor.

18:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att *dels* höja förslagsanslaget till understöd åt folkhögskolor från nuvarande belopp af 55,000 kronor med 65,000 kronor eller till 120,000 kronor;

dels medgifva, att af anslaget finge såsom understöd åt sådana i verksamhet varande folkhögskolor i riket, som visat sig gagneliga och af Eders Kongl. Maj:t pröfvades vara i behof af dylikt understöd, utgå

a) till folkhögskola, som påginge minst 20 veckor, högst 3,000 kronor,

b) till qvinlig folkhögskola, som påginge omkring 12 veckor, högst 1,800 kronor,

c) till qvinlig kurs, som samtidigt med manlig folkhögskola påginge med väsentligen skild undervisning, högst 1,000 kronor,

d) till en andra årskurs vid af staten understödd folkhögskola högst 2,000 kronor, dock endast för såvidt i samma kurs ett antal elever, motsvarande minst fjerdedelen af dem, som under närmast föregående läsår genomgått den första årskursen, fortfarande begagnade undervisningen; samt derjemte

e) till anordnande af parallelafdelningar vid folkhögskola, då sådant pröfvades vid undervisningen i öfningsämnen vara oundgängligen erforderligt, extra anslag af högst 1,000 kronor för hvarje dylik skola;

allt under vilkor att landsting, kommuner eller enskilde, hvar för sig eller gemensamt, till vederbörande skola eller kurs lemnade bidrag, hvilka, inberäknadt skolafgifter, sammanlagdt uppginge till minst enahanda belopp som statsbidraget, samt att berättelse öfver skolans eller kursens verksamhet årligen af skolstyrelsen ingåfves såväl till Eders Kongl. Maj:t som till vederbörande landsting,

dels ock tillåta, att af ifrågavarande förslagsanslag ett belopp af högst 3,000 kronor finge enligt de närmare bestämmelser, som Eders Kongl. Maj:t kunde finna lämpligt meddela, användas till understöd för utbildning af lärare och lärarinnor vid folkhögskolor.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen *dels* medgifvit, att såsom understöd åt sådana i verksamhet varande folkhögskolor i riket, som visat sig gagneliga och af Eders Kongl. Maj:t pröfvas vara i behof af dylikt understöd, må utgå

till folkhögskola, som pågår minst 20 veckor, högst 3,000 kronor;

till qvinlig folkhögskola, som pågår omkring 12 veckor, högst 1,800 kronor;

till qvinlig kurs, som samtidigt med manlig folkhögskola pågår med väsentligen skild undervisning, högst 1,000 kronor;

till en andra årskurs vid af staten understödd folkhögskola högst 2,000 kronor, dock endast för såvidt i samma kurs ett antal elever, mot-

svarande minst fjerdedelen af dem, som under närmast föregående läsår genomgått den första årskursen, begagna undervisningen; samt derjemte till anordnande af parallelafdelningar vid folkhögskola, då sådant pröfvas vid undervisningen i öfningsämnena vara oundgängligen erforderligt, extra anslag af högst 1,000 kronor för hvarje dylik skola;

allt under vilkor att landsting, kommuner eller enskilde, hvar för sig eller gemensamt, till vederbörande skola eller kurs lemna bidrag, hvilka, inberäknadt skolafgifter, sammanlagdt uppgå till minst enahanda belopp som statsbidraget, samt att berättelse öfver skolans eller kursens verksamhet årligen af skolstyrelsen ingifves såväl till Eders Kongl. Maj:t som till vederbörande landsting;

dels tillåtit, att ett belopp af högst 3,000 kronor må enligt de närmare bestämmelser, som Eders Kongl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd för utbildning af lärare och lärarinnor vid folkhögskolor;

dels ock höjt förslagsanslaget till understöd åt folkhögskolor från nuvarande belopp af 55,000 kronor med 65,000 kronor eller till 120,000 kronor.

19:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte *dels*, för sin del, godkänna de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 13 januari 1900 angifna grunder för utdelande af statsbidrag till främjande af undervisningen i slöjd, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att, när i särskilda fall omständigheterna dertill föranledde, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål utan hinder deraf att någon afvikelse från nämnda grunder egt rum, *dels ock* höja det under riksstatsens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag med titel »bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna», nu uppgående till 110,000 kronor, med 130,000 kronor eller till 240,000 kronor.

Af statsrådsprotokollet inhemtas, att departementschefen, hvilkens hemställen i ämnet blifvit af Eders Kongl. Maj:t bifallen, ansett att i fråga om rätt att komma i åtnjutande af statsbidrag i förevarande afseende följande bestämmelser borde blifva gällande:

»1) att skoldistrikt, som i folkskola eller särskild slöjdskola för gossar anordnat undervisning i slöjd, bestående i träslöjd och, der omständigheterna så medgifva, metallslöjd, må för hvarje sådan skola, i hvilken under ett kalenderår minst tio gossar varit för deltagande i slöjdundervisningen vid hvarje lästermins början inskrifna och, så länge de tillhört skolan, i allmänhet uti denna undervisning deltagit, af statsmedel erhålla ett understöd för samma år å 80 kronor, derest ej mindre, enligt intyg af vederbörande folkskoleinspektör, slöjdundervisningen varit på ändamåls-

enligt sätt anordnad, utan att undervisningen i folkskolans öfriga läroämnen derigenom eftersatts, än äfven samma undervisning under året pågått minst fyra timmar i veckan under åtta månader eller två timmar i veckan under två månader, fyra timmar i veckan under fyra månader och sex timmar i veckan, fördelade på minst två dagar, under två månader eller ock fyra timmar i veckan under två månader och sex timmar i veckan, fördelade på minst två dagar, under fyra månader, hvarje månad i alla dessa fall beräknad till trettio dagar, samt tiden för slöjdundervisningen sammanfallit med arbetstiden i den skola, till hvilken de slöjdande gossarne hört, eller ock till den del med denna skolas och till återstående delen, dock ej mera än en fjerdedel, med småskolas eller fortsättnings-skolas inom distriktet arbetstid;

2) att skoldistrikt, om i dylik folkskola eller särskild slöjdskola antalet af de i slöjdundervisningen deltagande varit så stort, att de för denna undervisning fördelats på två eller flere afdelningar, likaledes må på ofvan angifna vilkor för hvarje sådan slöjdafdelning, i hvilken antalet slöjdande uppgått till minst femton, erhålla ett årligt understöd af statsmedel å 80 kronor;

3) att skoldistrikt, som i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola för flickor anordnat undervisning i slöjd, bestående i stickning, lannesömnad, stoppning och lappning samt, der omständigheterna så medgifva, klädsömnad, spånad, väfning och flättningsarbeten, må under enahanda vilkor, som i mom. 1) och 2) äro angifna, för hvarje skola, i hvilken minst tio, eller hvarje slöjdafdelning, i hvilken minst tjugufem flickor deltagit uti ifrågavarande undervisning, erhålla af statsmedel ett årligt understöd å 40 kronor;

4) att, om i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola undervisning i slöjd väl icke pågått under åtta månader af kalenderåret, men meddelats åtminstone två timmar i veckan under två månader och fyra timmar i veckan under sex månader eller fyra timmar i veckan under sju månader eller ock fyra timmar i veckan under sex månader, skoldistriktet må, derest öfriga i mom. 1)–3) omförmälda vilkor blifvit uppfyllda, för hvarje skola eller slöjdafdelning bekomma i de två första af här angifna fall sju åttondelar och i sista fallet tre fjerdedelar utaf det understöd af statsmedel, som enligt nyssnämnda mom. kunnat för åtta månaders undervisning erhållas;

5) att, om slöjdundervisning anordnats å allenast en af de stationer, mellan hvilka flyttande skola flyttar, eller i endast en afdelning af sådan fast skola, hvilkens särskilda afdelningar undervisas olika tider af året, skoldistriktet må erhålla en åttandedel af de i mom. 1)–3) omförmälda

statsunderstöd för hvarje hel månad, beräknad till trettio dagar, undervisning uti ifrågavarande ämne meddelats, dock under förutsättning ej mindre att de i mom. 1)–3) föreskrifna vilkor angående slöjdundervisningens ändamålsenliga anordnande utan eftersättande af undervisning i öfriga ämnen samt om antalet i denna undervisning deltagande och om samma undervisnings förhållande till skolans eller annan skolas arbetstid blifvit uppfylla, än äfven att slöjdundervisningen under det år, för hvilket understöd ifrågasättes, pågått minst tre månader och att slöjdtimmarne under året, fördelade enligt de i mom. 1) omnämnda grunder, uppgått till ett sammanlagdt antal af minst fyra timmar för hvarje vecka undervisningen meddelats; samt

6) att, om slöjdundervisning i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola eller i slöjdafdelning af dylik skola begynt under en så framskriden del af ett kalenderår, att af den anledning undervisning ej kunnat under samma år ega rum så lång tid, som för statsbidrags bekommande här ofvan föreskrifvits, skoldistriktet dock må, derest stadgade vilkor i öfrigt uppfyllts, erhålla sådant understöd för det antal hela, på angifvet sätt beräknade, månader, undervisningen bedrifvits, dock endast i det fall att densamma pågått åtminstone från höstterminens under året början.»

De af chefen för ecklesiastikdepartementet i statsrådsprotokollet angifna grunder för utdelande af statsbidrag till slöjdundervisningens främjande hafva icke gifvit Riksdagen anledning till annan erinran än att, då det synes kunna befaras, att genom den föreslagna bestämmelsen, att skoldistrikt skulle vara berättigadt till statsunderstöd för slöjdundervisning för gossar endast under förutsättning att undervisningen afsåge träslöjd eller metallslöjd, andra arter af slöjdundervisning, för hvilka enligt nu gällande bestämmelser statsunderstöd kan åtnjutas, skulle derifrån uteslutas, men tillräckliga skäl till en sådan inskränkning icke lära kunna anföras, Riksdagen icke ansett sig böra godkänna förslaget derom, att rätten till statsunderstöd för slöjdundervisning för gossar skulle inskränkas till undervisning i träslöjd och metallslöjd.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen *dels* för sin del godkänt de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1900 angifna grunder för utdelande af statsbidrag till främjande af undervisningen i slöjd, dock att skoldistrikts rätt till statsunderstöd för slöjdundervisning för gossar icke bör inskränkas till undervisning i träslöjd och metallslöjd, äfvensom medgifvit, att Eders Kongl. Maj:t må, när i särskilda fall omständigheterna dertill föranleda, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål utan hinder deraf, att någon afvikelse

från nämnda grunder egt rum; *dels* ock höjt det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag med titel »bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna», nu uppgående till 110,000 kronor, med 130,000 kronor, eller till 240,000 kronor.

20:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att

dels i fråga om aflönande i vissa fall af vikarie för extra ordinarie eller biträdande lärare eller lärarinna vid folkskola samt för lärare eller lärarinna vid mindre folkskola eller småskola godkänna följande grunder, nemligen:

1) att, derest vid folkskola anställd extra ordinarie lärare eller lärarinna, till hvilkens aflöning bidrag af allmänna medel utgår, på grund af sjukdom åtnjuter tjänstledighet och vid folkskolelärareseminarium examinerad vikarie för honom eller henne är förordnad under oafbrutet minst en månad af den fastställda undervisningstiden af åtta månader om året, vikarien för den tid, hvarunder hans förordnande varar, skall åtnjuta arfvode efter antingen minst 600 kronor eller minst 500 kronor för nyssnämnda undervisningstid, allt eftersom tjänstnehafvarens minimilön uppgår till eller understiger 600 kronor, eller i förra fallet 75 kronor och i senare fallet 62 kronor 50 öre för läsmånad, hvarje månad beräknad till 30 dagar, hvarjemte vikarien skall förses med tjenlig, skolan närbelägen bostad, bestående af ett rum, med vedbrand, eller ock erhålla ersättning därför, beräknad efter minst 50 kronor för åtta månaders undervisningstid, äfvensom med belopp, som af skoldistriktet bestämmes, undfå godtgörelse för resekostnad, der sådan ifrågakommer;

2) att, då biträdande lärare eller lärarinna vid folkskola eller lärare eller lärarinna vid mindre folkskola eller småskola, till hvilkens aflöning bidrag af allmänna medel utgår, på grund af sjukdom åtnjuter tjänstledighet, arfvode till vikarie skall beräknas sålunda, att, derest vid småskoleseminarium examinerad eller af folkskoleinspektör enligt § 6 i kongl. kungörelsen den 5 juni 1885 angående lönetillskott af allmänna medel för lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor pröfvad vikarie är förordnad under oafbrutet minst en månad af den fastställda årliga undervisningstiden, vikarien för den tid, hvarunder hans förordnande varar, åtnjuter arfvode efter minst 300 kronor för åtta månaders undervisningstid, eller 37 kronor 50 öre för läsmånad, hvarje månad beräknad till 30 dagar, och i öfrigt samma förmåner som vikarie för extra ordinarie lärare vid folkskola samt, om examinerad vikarie förordnas, till denne utgår arfvode efter 250 kronor för åtta månaders undervisningstid, eller 31 kronor 25 öre för läsmånad, och i öfrigt samma förmåner, som tillkomma examinerad vikarie;

3) att, om enligt läkarebetyg sjukdom, på grund hvaraf extra ordinarie eller biträdande lärare eller lärarinna vid folkskola eller lärare eller lärarinna vid mindre folkskola eller småskola erhåller ledighet och vikarie för honom eller henne förordnas på sätt ofvan sägs, är sådan, att densamma gör läraren eller lärarinnan oförmögen att vederbörligen uppehålla sin tjänst, men ej af sådan beskaffenhet, att vid betygets utfärdande läkaren kan med visshet intyga, att sjukdomen för all framtid hindrar den sjukes återinträde i tjänstgöring, samt läraren eller lärarinnan icke uppnått sextio års ålder och i vederbörlig ordning förklarats berättigad till helt åldersunderstöd, vikariens aflöning skall utgöras sålunda, att tjenstnehafvaren af sin lön afstår ett belopp, motsvarande en fjerdedel af vikariens kontanta minimiaflöning, samt två tredjedelar af samma minimiaflöning utgå af statsmedel och återstoden erlägges af skoldistriktet, hvilket det jemväl skall åligga att förse vikarien med bostad jemte vedbrand eller ock lemna honom ersättning derför äfvensom att, der så ifrågakommer, godtgöra honom resekostnad;

4) att, då oexaminerad vikarie förordnas, statsbidrag till dennes aflöning må på nämnda sätt utgå, derest folkskoleinspektör vitsordar, att vikarien befunnits duglig;

5) att, der läkarebetyg ej kan utan synnerlig kostnad eller svårighet anskaffas, nyssnämnda bestämmelser i fråga om vikariens aflöning skola, derest genom intyg af vederbörande skolråds ordförande vitsordas, att läraren eller lärarinnan under ledighet varit af sjukdom urståndsatt att vederbörligen uppehålla sin tjänst, gälla, ändock att sjukdomens beskaffenhet icke blifvit genom läkarebetyg ådagalagd, likväl ej för längre tid än högst tre månader;

6) att, då enligt läkarebetyg sjukdom, på grund hvaraf icke ordinarie lärare eller lärarinna erhållit tjänstledighet, är af sådan beskaffenhet, att läraren eller lärarinnan till följd deraf är urståndsatt att vidare återinträda i tjänstgöring, vikariens aflöning skall utgöras af läraren eller lärarinnan utan tillskott af allmänna medel eller bidrag af skoldistriktet;

7) att icke ordinarie lärare eller lärarinna, som uppnått sextio års ålder och i vederbörlig ordning förklarats berättigad till helt åldersunderstöd, skall, då på grund af sjukdomsfall behof af vikarie för honom eller henne inträder, ensam utgöra vikariens aflöningsförmåner; samt

8) att hvad här är föreslaget icke gäller i fråga om tjänstledighet, som åtnjutes af vikarierande lärare eller lärarinna, utom i det fall, att nämnda lärare eller lärarinna uppehåller tillfälligtvis ledig befattning;

dels beträffande grunderna för nu gällande stadganden om aflöning af vikarie för sjuk ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola medgifva

den jemkning, att deri omförmälda läkarebetyg må vara af enahanda innehåll med hvad här ofvan under mom. 3) föreslagits;

dels ock, i stället för det nu befintliga förslagsanslag å 40,000 kronor, med titel »bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola», uppföra, under benämning: »bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola», ett förslagsanslag å 75,000 kronor för att i enlighet med såväl redan bestämda som här ofvan föreslagna grunder användas såsom bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för sådan ordinarie, extra ordinarie och biträdande lärare eller lärarinna vid folkskola samt lärare eller lärarinna vid mindre folkskola och småskola, som af sjukdom urståndsättes att fullgöra sin tjänst, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att, när i särskilda fall omständigheterna dertill föranleda, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål utan hinder deraf att någon afvikelse från nämnda grunder egt rum.

Riksdagen, som i särskild skrifvelse anmäler sitt beslut dels i fråga om grunderna för aflönande i vissa fall af vikarie för extra ordinarie eller biträdande lärare eller lärarinna vid folkskola samt för lärare eller lärarinna vid mindre folkskola eller småskola, samt dels beträffande en jemkning i grunderna för nu gällande stadganden om aflöning af vikarie för sjuk ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola, har på sätt i samma skrifvelse meddelas, i stället för nu befintliga förslagsanslag å 40,000 kronor, med titel »bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola», uppfört, under benämning: »bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola», ett förslagsanslag å 75,000 kronor för att i enlighet med såväl redan bestämda som de i skrifvelsen angifna grunder användas såsom bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för sådan ordinarie, extra ordinarie och biträdande lärare eller lärarinna vid folkskola samt lärare eller lärarinna vid mindre folkskola och småskola, som af sjukdom urståndsättes att fullgöra sin tjänst, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att, när i särskilda fall omständigheterna dertill föranleda, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål utan hinder deraf, att någon afvikelse från nämnda grunder egt rum.

På grund af Riksdagens under punkterna 16:o)—20:o) anmälda beslut har ordinarie anslaget till folkundervisningen, nu 5,528,025 kronor, ökats med tillhoppa 910,700 kronor eller till 6,438,725 kronor.

De tekniska läroverken.

21:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för att möjliggöra ombildning af den nu i staten för tekniska högskolan upptagna professuren i allmän och tillämpad fysik till en professur i elektroteknik, på ordinarie stat för högskolan bevilja till aflöning åt en extra lärare i tillämpad värmelära ett anslag af 2,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran emot berörda framställning, får anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, har, för att möjliggöra ombildning af den nu i staten för tekniska högskolan upptagna professuren i allmän och tillämpad fysik till en professur i elektroteknik, på ordinarie stat för högskolan beviljat ett anslag af 2,000 kronor till aflöning åt en extra lärare i tillämpad värmelära.

22:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjande af den till professorn i grufvetenskap vid tekniska högskolan från staten utgående aflöning från dess nuvarande belopp, 4,700 kronor, till 6,000 kronor, deraf 4,000 kronor skulle utgöra lön och 2,000 kronor tjänstgöringspenningar, bevilja ett ordinarie anslag af 1,300 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, för höjande af den till professorn i grufvetenskap vid tekniska högskolan från staten utgående aflöning från dess nuvarande belopp, 4,700 kronor, till 6,000 kronor, deraf 4,000 kronor skola utgöra lön och 2,000 kronor tjänstgöringspenningar, beviljat ett ordinarie anslag af 1,300 kronor.

På grund af Riksdagens under punkterna 21:o) och 22:o) anmälda beslut har ordinarie anslaget till de tekniska läroverken, nu 450,075 kronor, ökats med tillhoppa 3,300 kronor eller till 453,375 kronor.

Medicinalstyrelsen med dithörande stater.

23:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka ordinarie anslaget till medicinalstyrelsen från dess nuvarande belopp, 78,650 kronor, till 85,550 kronor, eller med 6,900 kronor, deraf till aflöning åt ett medicinalråd 6,400 kronor, att utgå med 4,400 kronor såsom lön och 2,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, samt beträffande återstående beloppet, 500 kronor, till förhöjning af det i styrelsens stat upptagna anslag till

medikamentsräkningars granskning, vikariatsersättning, renskrifning, flitpenningar och tillfälliga biträden, hvilket sistnämnda anslag i sådant fall skulle komma att uppgå till 16,500 kronor, afvensom medgifva, att lönen för innehafvaren af ifrågavarande medicinalrådsembete måtte i likhet med hvad som gälde för de nuvarande ledamöterna i medicinalstyrelsen, kunna efter fem år ökas med 600 kronor.

Enot hvad sålunda af Eders Kongl. Maj:t föreslagits har Riksdagen icke funnit anledning till erinran; och har Riksdagen alltså, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, i den för medicinalstyrelsen fastställda stat uppfört aflöning till ytterligare ett medicinalråd med 6,400 kronor, deraf 4,400 kronor lön, som efter fem år kan höjas med 600 kronor, och 2,000 kronor tjenstgöringspenningar, samt höjt det i medicinalstyrelsens stat upptagna anslag till medikamentsräkningars granskning, vikariatsersättning, renskrifning, flitpenningar och tillfälliga biträden, nu 16,000 kronor, med 500 kronor eller till 16,500 kronor.

På grund häraf har anslaget till medicinalstyrelsen, nu 78,650 kronor, höjts med 6,900 kronor till 85,550 kronor.

24:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att för inrättande af ytterligare en provinsialläkaretjenst i Norrbottens län ordinarie anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater måtte höjas med 2,500 kronor afvensom att af den nu odisponerade delen af anslaget till fixa tjenstgöringspenningar finge användas 1,000 kronor för denna nya provinsialläkaretjenst.

Riksdagen, som förutsätter, att Eders Kongl. Maj:t, vid genomförandet af delningen utaf Pajala provinsialläkaredistrikt, kommer att egna särskild uppmärksamhet åt frågan, hvarest provinsialläkaren i det för Jukkasjärvi och Enontekis' socknar nybildade distriktet lämpligen bör vara stationerad, har ansett sig böra bifalla förevarande af Eders Kongl. Maj:t gjorda framställning och får alltså anmäla, att Riksdagen medgifvit, att för inrättande af ytterligare en provinsialläkaretjenst i Norrbottens län ordinarie anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater höjes med 2,500 kronor, samt att af den nu odisponerade delen af anslaget till fixa tjenstgöringspenningar vid vissa provinsialläkaretjenster må användas 1,000 kronor för denna nya provinsialläkaretjenst.

På grund af Riksdagens under punkterna 23:o) och 24:o) anmälda beslut har ordinarie anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater, nu 502,250 kronor, ökats med tillhoppa 9,400 kronor eller till 511,650 kronor.

Hyresersättning åt provinsialläkare.

25:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för beredande af hyresersättning åt innehafvaren af den under punkten 24:o) härofvan nämnda läkaretjenst höjt det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag med titel »hyresersättning åt provinsialläkare», nu högst 103,500 kronor, med 750 kronor eller till högst 104,250 kronor.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

26:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, på det barnmorskelärarne vid barnmorskeundervisningsanstalterna i Stockholm och Göteborg måtte kunna årligen komma i åtnjutande af en och en half månads semester, derest medicinalstyrelsen funne sådan ledighet kunna utan hinder för göromålets behöriga gång medgifvas, dessa anstalters ordinarie statsanslag måtte höjas med 125 kronor till vikariatsersättning vid hvardera anstalten eller sammanlagdt med 250 kronor.

Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag, har Riksdagen, på det barnmorskelärarne vid barnmorskeundervisningsanstalterna i Stockholm och Göteborg må kunna årligen komma i åtnjutande af en och en half månads semester, derest medicinalstyrelsen finner sådan ledighet kunna utan hinder för göromålets behöriga gång medgifvas, höjt dessa anstalters ordinarie statsanslag med 125 kronor till vikariatsersättning vid hvardera anstalten eller sammanlagdt med 250 kronor.

27:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte för anskaffande och vidmagthållande af erforderlig undervisningsmateriel vid barnmorskeundervisningsanstalten i Stockholm höja det till anstalten utgående årliga anslag med 500 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot hvad sålunda blifvit föreslaget, har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning, för anskaffande och vidmagthållande af erforderlig undervisningsmateriel vid barnmorskeundervisningsanstalten i Stockholm, höjt det till anstalten utgående årliga anslag med 500 kronor.

På grund af Riksdagens under punkterna 26:o) och 27:o) anmälda beslut har anslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen, nu 42,108 kronor, ökats med sammanlagdt 750 kronor eller till 42,858 kronor.

Naturhistoriska riksmuseum.

28:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till höjande af naturhistoriska riksmuseets årliga expensmedelsanslag bevilja 1,000 kronor, hvarigenom museets ordinarie anslag, nu uppgående till 76,450 kronor, skulle komma att ökas till 77,450 kronor.

Emot denna framställning har Riksdagen icke funnit anledning till erinran; och har Riksdagen alltså, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till höjande af naturhistoriska riksmuseets årliga expensmedelsanslag beviljat 1,000 kronor.

På grund häraf har museets ordinarie anslag, nu uppgående till 76,450 kronor, ökats till 77,450 kronor.

Lasarettets underhåll.

29:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att anslaget till serafimerlasarettet måtte höjas från sitt nuvarande belopp, 82,100 kronor, med 37,900 kronor eller till 120,000 kronor.

Ehuru Riksdagen anser, att större bidrag till serafimerlasarettets underhåll, än som för närvarande utgå från Stockholms stad och Stockholms län, skäligen böra kunna derifrån påräknas, har likväl Riksdagen, som förutsätter, att derest behof af ytterligare ökning i lasarettets inkomster skulle komma att yppas, statsverket icke skall komma att härför anlitas, ansett sig böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning; och får Riksdagen alltså anmäla, att Riksdagen medgifvit, att anslaget till serafimerlasarettet höjes från sitt nuvarande belopp, 82,100 kronor, med 37,900 kronor eller till 120,000 kronor.

Hospitals underhåll.

30:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att medgifva, att vid hospital eller asyl för sinnessjuke anstald tjänsteman, i hvilkens aflöningsförmåner ej redan inginge lyse, måtte, om han vore å anstalten boende och elektrisk belysning der anordnats, kunna efter medicinalstyrelsens pröfning få på statens bekostnad elektrisk belysning i sin bostad.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot hvad Eders Kongl.

Maj:t sålunda föreslagit, får anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning af Riksdagen bifallits.

31:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att den med sysslomansbefattningen vid Nyköpings hospital förenade aflöning måtte bestämmas att efter den nuvarande innehafvarens afgang skola utgå med kontant 2,800 kronor, deraf två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, jemte hoställsvåning, ved och lyse.

Riksdagen har bestämt, att den med sysslomansbefattningen vid Nyköpings hospital förenade aflöning skall efter den nuvarande innehafvarens afgang utgå med kontant 1,800 kronor, deraf två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, jemte hoställsvåning, ved och lyse.

Riksdagens under punkterna 30:o) och 31:o) anmälda beslut föranleda icke någon ändring i det till 900,000 kronor uppgående förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Öfriga ordinarie anslag.

32:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas under åttonde hufvudtiteln uppförda, har Eders Kongl. Maj:t icke föreslagit någon annan förändring, än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.*, för närvarande upptaget till 23,066 kronor, måtte höjas med 2 kronor eller till 23,068 kronor.

Samtliga ifrågavarande anslag, som här ofvan icke blifvit omförmälda, hafva för år 1901 fastställts till samma belopp som i innevarande års riksstat; hvarvid dock anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, höjts med 2 kronor från 23,066 kronor till 23,068 kronor.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Riks- och landsarkiven.

33:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till *arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet* på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 1,700 kronor.

34:o) Till fortsatt utgifvande i tryck af sådana *skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia*, har Eders Kongl. Maj:t för år 1901 äskat 3,000 kronor, eller samma belopp, som under flera föregående år för berörda ändamål beviljats; och har Riksdagen till fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia, beviljat för år 1901 ett extra anslag af 3,000 kronor.

35:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till fortsatt utgifvande genom riksarkivet af »*Svenska riksdagsakter jemte andra handlingar, som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvat 1521—1718*», på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 1,500 kronor.

36:o) Under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 20 april 1900, har Eders Kongl. Maj:t i en samma dag aflåten proposition (n:o 85) föreslagit Riksdagen att till fullbordande enligt fastställd plan af beslutade byggnader för ett landsarkiv i Lund, utöfver därför redan beviljade medel, anvisa på extra stat för år 1901 ett belopp af 26,437 kronor.

På grund af hvad i detta ärende förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande proposition, till fullbordande enligt framställd plan af beslutade byggnader för ett landsarkiv i Lund, utöfver därför redan beviljade medel, anvisat på extra stat för år 1901 ett belopp af 26,437 kronor.

Nationalmuseum.

37:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar* på extra stat för år 1901 bevilja ett belopp af 5,100 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, har till *vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar* beviljat på extra stat för år 1901 ett anslag af 5,100 kronor.

38:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1899 och 1900 egt rum, för *anordnande af nattlig bevakning vid nationalmuseibygnaden* beviljat på extra stat för år 1901 ett anslag af 2,000 kronor.

39:o) Sedan i anledning af en utaf Eders Kongl. Maj:t gjord framställning om anslag för *restaurering af taflor, tillhörande statens i nationalmusei förråd, i landsortsmuseer och å de kongl. slotten, företrädesvis Gripsholm, befintliga konstsamlingar*, 1899 års Riksdag för berörda ändamål beviljat 25,000 kronor och deraf på extra stat för år 1900 anvisat 5,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af det sålunda beviljade anslaget på extra stat för år 1901 anvisa 5,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen för restaurering af taflor, tillhörande statens i nationalmusei förråd, i landsortsmuseer och å de kongl. slotten, företrädesvis Gripsholm, befintliga konstsamlingar, af förut beviljad anslag på extra stat för år 1901 anvisat 5,000 kronor.

40:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *biträde vid vård och tillhandahållande af handteknings- och gravyrsamlingen i nationalmuseum* äfvensom för *vetenskaplig bearbetning af museets samlingar* på extra stat för år 1901 bevilja ett belopp af 2,500 kronor.

Riksdagen har visserligen på grund af utredningen i ärendet ansett sig böra bevilja ett anslag för ifrågavarande ändamål. Men då det icke synes vara ådagaladt, att så stort årligt belopp, som enligt intendentens vid nationalmuseum hemställen blifvit af Eders Kongl. Maj:t äskadt, är för ändamålet behöfligt, har Riksdagen funnit sig böra bevilja ett något lägre anslag; och dervid ansett, att genom anslagets bestämmande till 2,000 kronor behovet i förevarande afseende kan antagas vara på ett nöjaktigt sätt tillgodosedt.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 2,000 kronor för biträde vid vård och tillhandahållande af handtecknings- och gravyrsamlingen i nationalmuseum afvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar.

Lifrustkammaren.

41:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts i sådant afseende gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad förut egt rum, på extra stat för år 1901 anvisat ett anslag af 5,800 kronor för tillsyn, underhåll och vård af *lifrustkammarens samlingar m. m.*

Domkapitlens expeditioner.

42:o) Vidare får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad för flere föregående år egt rum, på extra stat för år 1901 anvisat ett anslag af 3,716 kronor för beredande af löneförbättring åt *tjenstemännen vid domkapitlens expeditioner.*

43:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte för *betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassar samt för oförutsedda, oundgängliga behof vid deras expeditioner* på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

Enär, enligt hvad af statsrådsprotokollet synes framgå, de brister i domkapitlens expeditionkassar, som uppkommit före år 1897, då ordinarie anslag till domkapitlens expeditioner började utgå, numera blifvit till större delen betäckta, och vid sådant förhållande anslaget bestämmande för år 1901 till samma belopp, som för de närmast föregående åren beviljats, icke synts Riksdagen vara af behovet påkalladt, har Riksdagen ansett anslaget för nästkommande år böra uppföras till allenast hälften af det belopp, som af Eders Kongl. Maj:t blifvit äskadt, eller till 2,500 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså på det sätt bifallits, att Riksdagen på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 2,500 kronor, att användas för betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassar samt för oförutsedda, oundgängliga behof vid deras expeditioner.

Universitetet.

44:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1899 och 1900 egt rum, till arfvode åt en lärare vid universitetet i Upsala, som kan finnas villig och lämplig att derstädes meddela *undervisning i finsk-ugriska språk*, särskildt lappska och finska, på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 2,500 kronor.

45:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Upsala af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* bevilja ett anslag af 36,000 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 6,000 kronor.

Med anledning häraf får Riksdagen anmäla, att Riksdagen för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Upsala af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* beviljat ett anslag af 36,000 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 6,000 kronor.

46:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för upphållande af *undervisningen och examinationen i geografi vid universitetet i Upsala*, på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

47:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 3,500 kronor till *arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Upsala*.

48:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *inköp af konsthistorisk undervisningsmateriel*, att införlifvas med Upsala universitets museum för bildande konst, på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

Behovvet af ett anslag för ifrågavarande ändamål har Riksdagen funnit vara ådagalagdt; men då det syntts kunna antagas, att en för den konsthistoriska undervisningens behof tillräcklig samling af undervisningsmateriel skulle kunna anskaffas för något lägre kostnad, än som enligt statsrådsprotokollet af museets prefekt beräknats, har Riksdagen ansett sig böra bestämma anslaget till 3,500 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:t förevarande framställning, på extra stat för år 1901 beviljat

ett anslag af 3,500 kronor till inköp af konsthistorisk undervisningsmateriel, att införlifvas med Upsala universitets museum för bildande konst.

49:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att medgifva, att det utaf 1899 års Riksdag för till- och ombyggnader samt dermed förbundna förbättringar vid *akademiska sjukhuset i Upsala* villkorligt beviljade anslag, 201,188 kronor, finge utgå utan hinder deraf, att de utaf Riksdagen vid anslaget beviljande fästade vilkor icke blifvit i allo uppfyllda, samt att af nämnda anslag, hvaraf redan anvisats 150,000 kronor till utgående år 1900, på extra stat för år 1901 anvisa återstående beloppet 51,188 kronor.

Då af skäl, som departementschefen i statsrådsprotokollet anført, den af Upsala läns landsting beslutade jemkning i de utaf 1899 års Riksdag vid beviljandet af ifrågavarande anslag till akademiska sjukhuset i Upsala fästade vilkor icke af Riksdagen ansetts vara af beskaffenhet att böra hindra anslaget utgående, samt någon anledning till erinran emot framställningen i öfrigt ej förekommit, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att det utaf 1899 års Riksdag för till- och ombyggnader samt dermed förbundna förbättringar vid akademiska sjukhuset i Upsala villkorligt beviljade anslag, 201,188 kronor, må utgå utan hinder deraf att de utaf Riksdagen vid anslaget beviljande fästade vilkor icke blifvit i allo uppfyllda, samt på extra stat för år 1901 anvisat återstoden, 51,188 kronor, af berörda, förut beviljade anslag för till- och ombyggnader samt dermed förbundna förbättringar vid akademiska sjukhuset i Upsala.

50:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att Riksdagen måtte till uppförande och utrustning i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, af en *ny laboratoriebyggnad för institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Upsala* bevilja ett anslag af 294,408 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 150,000 kronor.

På grund af hvad i detta ärende förekommit har Riksdagen, som förutsätter, att frågan om utförandet af förevarande byggnadsarbete kommer att behandlas i den ordning, hvarom i kongl. förordningen angående statens upphandlings- och entreprenadväsende med mera finnes stadgadt, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till uppförande och utrustning, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, af en *ny laboratoriebyggnad för institutionen för allmän och*

analytisk kemi vid universitetet i Upsala beviljat ett anslag af 294,408 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 150,000 kronor.

51:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte för *utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet*, å extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 4,000 kronor, att användas enligt de närmare föreskrifter Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt bestämma.

Riksdagen, som icke haft något emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning att erinra, får anmäla, att Riksdagen för utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet, på extra stat för år 1901 anvisat ett anslag af 4,000 kronor, att användas enligt de närmare föreskrifter, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt bestämma.

52:o) Sedan Riksdagen år 1895 för anställande under sex år vid universitetet i Lund af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* beviljat ett anslag af 36,000 kronor, och deraf för hvartera af åren 1896, 1897, 1898, 1899 och 1900 anvisat 6,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda anslag för år 1901 anvisa återstående 6,000 kronor.

Riksdagen har till lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Lund på extra stat för år 1901 af förut beviljadt anslag anvisat återstående beloppet 6,000 kronor.

53:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1892—1900 egt rum, såsom *personligt lönetillägg* för år 1901 åt *akademikamreraren i Lund Oscar Gerhard Regnell*, på extra stat för sistnämnda år beviljat 750 kronor, deraf 150 kronor såsom tienstgöringspenningar.

54:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för år 1900 egt rum, såsom *särskildt arfvode åt docenten vid universitetet i Lund Sven Otto Magnus Söderberg* för år 1901 anvisat ett extra anslag å 3,000 kronor, med vilkor att Söderberg under nämnda år egnar sin tienst åt nämnda universitets historiska museum samt mynt- och medaljkabinett.

55:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för uppehållande af *undervisning i entomologi och vård af de entomologiska samlingarna*

vid universitetet i Lund på extra stat för år 1901 bevilja ett belopp af 3,000 kronor.

Då antalet af dem, hvilka i vårt land egna sig åt entomologiska studier, icke torde vara så stort, att det kan med visshet påräknas, att någon fullt kompetent person alltid må vara att tillgå för uppehållandet af en lärarebefattning i ämnet vid Lunds universitet, har Riksdagen ansett beviljandet af anslag för ifrågavarande ändamål böra vara beroende derpå, att härtill förefinnes fullt lämplig person. På grund af i statsrådsprotokollet meddelade upplysningar synes det kunna antagas, att, derest anslaget beviljades, förordnande att uppehålla undervisningen och vårda de entomologiska samlingarna skulle komma att meddelas för docenten vid nämnda universitet Simon Fredrik Bengtsson, hvilken förut bestridt sådan tjänstgöring. I anledning af dessa upplysningar har Riksdagen icke velat sätta sig anslagets beviljande; dock anser Riksdagen detsamma böra få utgå endast under förutsättning att fullt lämplig person för bestridandet af ifrågavarande tjänstgöring finnes att tillgå.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 3,000 kronor för uppehållande af undervisning i entomologi och vård af de entomologiska samlingarna vid universitetet i Lund, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för tjänstgöringens bestridande finnes att tillgå.

56:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, till aflöning åt en *assistent i matematik vid universitetet i Lund* på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 1,500 kronor.

57:o) Vidare får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, i likhet med hvad för åren 1897, 1898, 1899 och 1900 egt rum, jemväl för år 1901 på extra stat anvisat ett belopp af 1,500 kronor till aflöning åt en *assistent vid växtfysiologiska laboratoriet vid botaniska institutionen i Lund*.

58:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren egt rum, till arfvode åt en *instrumentmakare vid fysiologiska institutionen i Lund* för år 1901 anvisat ett extra anslag af 500 kronor.

59:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, till arf-

voden åt *extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund* för år 1901 på extra stat anvisat ett belopp af 2,500 kronor.

60:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till inköp af möbler, instrument m. m. för den rättsmedicinska institutionen vid universitetet i Lund på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 2,400 kronor.

61:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, till inredning och utrustning af ett kliniskt laboratorium vid sjukvårdsinrättningarna i Lund, på extra stat för år 1901 beviljat ett belopp af 10,000 kronor.

62:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att det af Riksdagen år 1897 beviljade extra anslag af 168,000 kronor till *ny- och tillbyggnad för biblioteket vid universitetet i Lund* finge i stället användas för uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför nu uppgjorda ritningar och förslag, af en till Helgonabacken förlagd nybyggnad för nämnda bibliotek, dels ock för samma nybyggnad bevilja ett ytterligare extra anslag af 195,000 kronor samt häraf på extra stat för år 1901 anvisa 100,000 kronor.

De skäl, som anförts för frångående af planen att genom tillbyggnad till universitetsbibliotekets i Lund gamla byggnad bereda ökad utrymme åt biblioteket och för uppförande i stället af en ny biblioteksbyggnad å Helgonabacken, hafva synts Riksdagen vara af beskaffenhet att böra godkännas.

Vid granskning af den framlagda planen till nybyggnad har emellertid Riksdagen funnit det anmärkningsvärdt, att under det, enligt hvad statsrådsprotokollet utvisar, bibliotekets nuvarande bokförråd upptager en hyllängd af endast 9,000 löpmeter samt den förut föreslagna ny- och tillbyggnaden varit afsedd att bereda en ökning till 22,450 löpmeter, det nya biblioteksbyggnaden beräknats lemna utrymme för icke mindre än 27,934 löpmeters hyllängd. Riksdagen vill i detta sammanhang erinra derom, att universitetsbibliotekarien i Lund i den skrifvelse, som legat till grund för Eders Kongl. Maj:ts till 1897 års Riksdag gjorda framställning om anslag för ny- och tillbyggnad, beräknat, att åtskilliga tusental hyllmeter inom tillbyggnaden under den närmaste framtiden, kanske under årtionden, icke skulle behöfva användas och att i de lediga lokalerna skulle tills vidare kunna beredas plats för beslätgade samlingar, exempelvis ett provinsarkiv för de södra provinserna och universitetets eget arkiv.

Då någon giltig anledning att bereda biblioteket större utrymme än som år 1897 ansågs erforderligt så mycket mindre synes föreligga, som med hänsyn till den föreslagna nybyggnadens belägenhet möjlighet till dess framtida utvidgning i händelse af behof måste antagas komma att alltjemt förefinnas, har Riksdagen ansett, att för byggnadskostnadernas nedbringande sådana inskränkningar i byggnadsplanen böra vidtagas, att hyllutrymmet minskas ungefär till hvad som i 1897 års förslag varit afsedt. I sådant syfte har Riksdagen, efter inhemtande af sakkunnig persons yttrande, ansett, att dels byggnadens höjd bör minskas med en halfvåning och dels den på byggnadens norra sida utbyggda läsesalen ur byggnadsplanen uteslutas, hvilka förändringar jemväl med afseende å byggnadens arkitektur synas vara önskvärda. Enligt gjorda beräkningar skulle härigenom hyllutrymmet minskas med 5,200 meter och byggnadskostnaden kunna nedbringas med sammanlagdt omkring 68,000 kronor.

Derest den i norra delen af byggnadens bottenvåning förlagda mindre läsesalen skulle befinnas vara för ändamålet otillräcklig, synes utan svårighet ökadt utrymme kunna beredas genom att till läsesal anordna någon del af den angränsande bibliotekssalen; och torde ej heller hinder böra möta för biblioteket att, på sätt föreslaget blifvit, till svenska akademiens förfogande upplåta det härför beräknade utrymmet, derest en sådan upplåtelse skulle finnas vara för biblioteket förmånlig, i hvilket afseende Riksdagen dock, särskildt med hänsyn dertill, att lokalernas uppvärmning synes vara afsedd att bekostas af biblioteket, hyser vissa tvifvelsmål.

På dessa skäl har Riksdagen ansett sig böra bevilja ett anslag af 127,000 kronor för nybyggnadens utförande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet omförmälda ritningar, sålunda förändrade, som af Riksdagen här ofvan angifvits. Af nämnda belopp synes lämpligen 75,000 kronor böra anvisas för år 1901.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen *dels* medgifvit, att det af Riksdagen år 1897 beviljade extra anslag af 168,000 kronor till ny- och tillbyggnad för biblioteket vid universitetet i Lund må i stället användas för uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 13 januari 1900 omförmälda ritningar och förslag sålunda ändrade, som af Riksdagen här ofvan angifvits, af en till Helgonabacken förlagd nybyggnad för nämnda bibliotek, *dels ock* för samma nybyggnad beviljat ett ytterligare extra anslag af 127,000 kronor samt häraf på extra stat för år 1901 anvisat 75,000 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

63:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets medicinska poliklinik* å serafimerlasarettet på extra stat för år 1901 anvisa 900 kronor.

Då, enligt hvad Riksdagen inhemtat, amanuenserna vid den medicinska och den kirurgiska polikliniken vid universitetet i Upsala i årligt arfvode åtnjuta allenast 750 kronor hvardera samt någon anledning att bestämma arfvodena för innehafvarne af motsvarande befattningar vid karolinska institutet till högre belopp icke synes föreligga, får Riksdagen, som i öfrigt icke haft något att emot framställningen erinra, anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets medicinska poliklinik å serafimerlasarettet på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 750 kronor.

64:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 anvisa 900 kronor till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets oftalmiatrika poliklinik* å serafimerlasarettet.

Under åberopande af de skäl, som af Riksdagen anförts till stöd för dess under nästföregående punkt 63:o) anmälda beslut, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets oftalmiatrika poliklinik å serafimerlasarettet på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 750 kronor.

65:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad under en följd af år egt rum, för år 1901 på extra stat anvisat 900 kronor till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik*.

66:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren egt rum, på extra stat för år 1901 anvisat till en *pediatrisk klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn* ett belopp af 1,800 kronor och till en *poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm* 2,800 kronor, att utgå under vilkor, att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter samma belopp för år 1901.

67:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, på sätt för de senare åren egt rum, till bekostande af *teckningar*

i vetenskapliga ändamål vid karolinska institutet beviljat ett extra anslag för år 1901 af 1,500 kronor.

68:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t derom föreslagit, har Riksdagen för anskaffande och underhåll af *materiel för oftalmiatrika kliniken* vid karolinska institutet på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 500 kronor.

69:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till aflönande af ett *vaktmästarebiträde vid karolinska mediko-kirurgiska institutets bakteriologiska laboratorium* på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 500 kronor.

Då Riksdagen icke funnit behovet af ifrågavarande anslag vara på ett tillfyllestgörande sätt ådagalagdt, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.

70:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till tackande af den del af bristen i *karolinska mediko-kirurgiska institutets allmänna materielanslag* för år 1897, hvilken afsåge poster, ingående i 1898 års räkenskaper, på extra stat för år 1901 anvisa 1,691 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 1,691 kronor för tackande af den del af bristen i karolinska mediko-kirurgiska institutets allmänna materielanslag för år 1897, hvilken afser poster, ingående i 1898 års räkenskaper.

Allmänna läroverken och pedagogierna.

71:o) Med anledning Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till *tillfällig löneförbättring* åt lärarne vid de allmänna läroverken och pedagogierna, att utgå efter samma grunder som för innevarande år, på extra stat för år 1901 anvisat enahanda belopp, som för ändamålet är i detta års riksstat uppfördt, eller 429,725 kronor.

72:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte till *arfvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken* på extra stat för år 1901 anvisa 148,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran emot hvad sålunda föreslagits, har på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 148,000

kronor till arfvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken.

73:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, för beredande af tillfälle till *utsträckning af undervisningen å reala linien vid allmänna läroverket i Hernösand* till och med sjunde klassen, på extra stat för år 1901 anvisa 2,000 kronor till aflönande af en extra ordinarie lektor.

Emot hvad sålunda af Eders Kongl. Maj:t föreslagits har Riksdagen icke funnit anledning framställa någon erinran; och får Riksdagen alltså anmäla, att Riksdagen för beredande af tillfälle till utsträckning af undervisningen å reala linien vid allmänna läroverket i Hernösand till och med sjunde klassen på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 2,000 kronor till aflönande af en extra ordinarie lektor.

På grund af Riksdagens under punkterna 72:o) och 73:o) anmälda beslut kommer extra anslaget för år 1901 till arfvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken att utgöra sammanlagdt 150,000 kronor.

Högre skolor för qvinlig ungdom.

74:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1901 anvisa 6,000 kronor till *resestipendier* åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för qvinlig ungdom och samskolor, under de vilkor och bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla förevarande af Eders Kongl. Maj:t gjorda framställning, har alltså på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 6,000 kronor till resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för qvinlig ungdom och samskolor, under de vilkor och bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

Högre lärarinneseminariet.

75:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för beredande åt *lärare och lärarinnor vid högre lärarinneseminariet af tillfällig löneförbättring* jemväl för år 1901, att utgå efter samma grunder som den för innevarande år beviljade, för nämnda år på extra stat anvisat enahanda belopp som för år 1900 eller 3,250 kronor.

76:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t i sådant afseende föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1901 anvisat *dels* för fortsatt uppehållande af *den valfria fjerde årskursen vid högre lärarinneseminariet* ett belopp af 3,000 kronor, *dels ock* för beredande af fortsatt *undervisning i huslig ekonomi* vid seminariet och dermed förenade normalskolan för flickor ett belopp af 5,000 kronor.

77:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppförande af *en för statens normalskola för flickor afsedd byggnad*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar, samt för verkställande af vissa ändrings- och reparationsarbeten i seminariets och normalskolans nuvarande lärohus, bevilja ett anslag af 315,187 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 115,187 kronor.

Ehuru Riksdagen funnit det vara genom utredningen i ärendet ådagalagdt, att de lokaler, som för närvarande användas af statens normalskola för flickor, äro för sitt ändamål otillräckliga och otjenliga, har Riksdagen likväl icke ansett sig böra bifalla det nu föreliggande förslaget till beredande af utvidgade lokaler för skolan. Visserligen torde enligt nämnda förslag det för byggnaden afsedda tomtutrymmet hafva blifvit på bästa möjliga sätt tillgodogjort, men Riksdagen har funnit det vara härigenom så mycket mera uppenbart, att den ifrågavarande tomtens otillräckliga areal och olämpliga form omöjliggöra uppförandet derstädes af fullt tillfredsställande byggnader för skolan. Bland de olägenheter, som komme att föranledas af förslagets genomförande, vill Riksdagen särskildt framhålla normalskolans och seminariets förläggande till olika byggnader, hvarigenom förbindelsen mellan dem skulle väsentligen försvåras, normalskolebyggnadens inpressande i inre delen af ett tätt bebygdt kvarter, lekplatsens otillräcklighet och svårigheterna att erhålla tillfredsställande belysningsförhållanden. Med afseende härå och då åtgärder af den omfattande och kostsamma beskaffenhet som de nu föreslagna icke synas böra vidtagas, med mindre utsigt finnes till ernående af ett fullt tillfredsställande resultat, har Riksdagen ansett den af Eders Kongl. Maj:t ifrågasatta utvägen för tillgodoseende af skolans behof af tidsenliga lokaler icke böra anlitas. Nämnda ändamål lärer enligt Riksdagens förmenande näppeligen kunna vinnas annorlunda än derigenom, att skolan jemte lärarinneseminariet förflyttas till ny tomt, som kan lemna utrymme för tidsenliga nybyggnader jemte erforderlig lekplats, dervid den köpeskillning, som för den nu begagnade tomten kan erhållas, synes böra användas såsom bidrag till byggnadskostnaderna. Riksdagen har härvid icke förbisett, att en sådan förflyttning kan antagas medföra vida större utgifter, än som skulle för-

anledas af det nu föreliggande förslaget. Emellertid skulle statens kostnader kunna i väsentlig mån nedbringas, derest, såsom Riksdagen anser kunna utan obillighet ifrågasättas, Stockholms stad, som med årliga anslag understödjer åtskilliga andra högre flickskolor inom staden och som otvifvelaktigt måste anses draga fördel af normalskolan, skulle finnas benägen att i någon mån medverka till skolans förflyttande, exempelvis genom kostnadsfri upplåtelse af lämplig tomt.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.

Folkundervisningen.

78:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande under år 1901 af undervisningen uti *de vid folkskolelärareseminariet i Göteborg och folkskolelärarinneseminariet i Kalmar anordnade parallellklasser* äfvensom för stipendier åt elever i dessa klasser på extra stat för år 1901 bevilja ett belopp af 14,300 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, har på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 14,300 kronor för uppehållande under år 1901 af undervisningen uti *de vid folkskolelärareseminariet i Göteborg och folkskolelärarinneseminariet i Kalmar anordnade parallellklasser*, äfvensom för stipendier åt elever i dessa klasser.

79:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar, af erforderliga byggnader för ett *folkskolelärarinneseminarium i Landskrona* bevilja ett anslag af 224,000 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisa 124,000 kronor äfvensom för begynnande af verksamheten vid nämnda seminarium vid början af höstterminen 1900 samt uppehållande af undervisningen vid seminariet under samma termin äfvensom vår- och höstterminerna 1901 uppföra på extra stat för år 1901 ett belopp af 17,800 kronor.

Vid öfvervägande af hvad sålunda blifvit af Eders Kongl. Maj:t föreslaget, har Riksdagen icke funnit anledning till annan erinran än att kostnaden för rektorsbostaden, hvilken enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag skulle uppgå till 33,605 kronor, synes vara högre tilltagen än behovet påkallar. En för detta ändamål afsedd byggnad torde, enligt Riksdagens åsigt, kunna på ett fullt tillfredsställande sätt uppföras för omkring 6,000 kronor mindre än af Eders Kongl. Maj:t beräknats.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskolelärarinneseminarium i Landskrona beviljat ett extra anslag af 218,000 kronor och deraf anvisat 124,000 kronor att utgå under år 1901 äfvensom för begynnande af verksamheten vid nämnda seminarium vid början af höstterminen 1900 samt uppehållande af undervisningen vid seminariet under samma termin äfvensom vår- och höstterminerna 1901 uppfört på extra stat för år 1901 ett belopp af 17,800 kronor.

80:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *anordnande af en parallelklass vid folkskolelärareseminariet i Vexjö* på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 11,200 kronor.

I sammanhang med Eders Kongl. Maj:ts berörda framställning har Riksdagen till behandling förehaft en inom Riksdagen väckt motion, deri yrkats att Riksdagen måtte, med afslag å Eders Kongl. Maj:ts proposition om beviljande af medel till anordnande af en parallelklass vid folkskolelärareseminariet i Vexjö, i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Eders Kongl. Maj:t snarast möjligt till Riksdagen inkomma med utredning och förslag om inrättande i Strengnäs af ett seminarium för utbildande af folkskolelärare.

Efter att hafva erinrat om såväl Eders Kongl. Maj:ts ofvanberörda framställning som ock den under punkten 79:o här ofvan omförmälda framställning om anordnande af ett nytt folkskolelärarinneseminarium i Landskrona, hafva motionärerna till stöd för sin motion anført följande:

Att stor brist rådde på lärare och lärarinnor vid folkskolorna i riket, vore sedan länge känt och erkänt; och regeringen hade ytterligare konstaterat detta faktum samt jemväl framhållit och visat, att denna brist varit i ständigt fortgående ökning.

Att densamma härledde sig icke från brist på personer, som vore hågade att egna sig åt lärarekallet, utan af bristande utrymme i de af staten upprättade undervisningsanstalterna, hade också vid flera tillfällen blifvit uppvisadt. Såsom ytterligare bevis derpå kunde framhållas, att enligt uppgift i Svensk Läraretidning år 1899 inträde vid seminarierna sökts af 461 män och 278 qvinnor, af hvilka endast 221 män och 167 qvinnor vunnit inträde; äfven med antagande, att en stor del af de utestängda blifvit underkända vid pröfningarna, qvarstode i allt fall ett betydande antal sökande, som måst uteslutas af brist på utrymme.

Rörande sättet för afhjelpande af denna brist hade emellertid meningarna varit mycket delade. Så hade en del myndigheter, som yttrat sig

i frågan, ansett, att behovet af lärarekrafter skulle lämpligast och billigast fyllas genom inrättande af parallelklasser vid några af de redan befintliga seminarierna. Andra åter hade ansett nödigt, att ett eller flera nya seminarier inrättades. Så hade domkapitlet i Upsala i inforordadt utlåtande uttalat sig för inrättande af två nya seminarier, ett för folkskolelärare i Strengnäs och ett för lärarinnor i sydvestra Sverige, förslagsvis i Helsingborg eller Halmstad; samma mening hade uttalats af seminarierektorn i Karlstad; domkapitlet i Vesterås, deri instämmande med seminarierektorn i Falun, hade ansett ett nytt folkskolelärareseminarium böra inrättas i Strengnäs eller Örebro; folkskoleinspektören i Södermanland hade förordadt inrättandet af ett nytt lärarinneseminarium för mellersta Sverige, exempelvis i Strengnäs eller någon af städerna Norrköping, Jönköping eller Örebro. Regeringen hade till en början anslutit sig till den förstnämnda åsigten och hade af 1899 års Riksdag begärt anslag till anordnande af parallelklasser vid två folkskolelärarinneseminarier. Samtidigt hade emellertid af åtskilliga representanter från sydliga Sverige väckts motion, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t anhålla, att Eders Kongl. Maj:t ville, så snart ske kunde, till Riksdagen inkomma med förslag om inrättande på därför lämplig ort inom Malmöhus eller Kristianstads län af ett seminarium för utbildande af folkskolelärarinnor. I denna motion hade motionärerna framhållit, att inrättande snarast möjligt af ett nytt seminarium skulle vara den riktigaste utvägen för tillgodoseende af behovet af lärarekrafter. I skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t hade ock Riksdagen, jemte det att det begärda anslaget till parallelklassen beviljats, anhållit om utredning, huruvida ett nytt seminarium för qvinliga elever vore erforderligt och inom hvilken del af landet det i sådant fall lämpligast borde förläggas, dervid Eders Kongl. Maj:t, enligt Riksdagens förmenande, icke skulle underlåta att jemväl taga i öfvervägande hvad af motionärerna blifvit anfördt i fråga om lämpligheten af det nya seminariets förläggande inom Malmöhus eller Kristianstads län.

Frukten af den sålunda begärda utredningen föreläge i Eders Kongl. Maj:ts ofvan berörda proposition till detta års Riksdag.

I sitt yttrande till statsrådsprotokollet angående förevarande ärende hade chefen för ecklesiastikdepartementet anfördt, att det enligt hans mening ej kunde bestridas, att bästa sättet för vinnande af ändamålet, fyllande af behovet på lärarekrafter, vore att inrätta nya seminarier, samt att helst två nya seminarier, ett manligt och ett qvinligt, borde inrättas, enär man endast derigenom skulle kunna utbilda erforderligt antal lärare och lärarinnor och sålunda undanrödja de svårigheter, med hvilka skolråden hade att kämpa för uppehållande af folkskolelärarebefattningarna. Det ansågs

dock medföra alltför stora kostnader att samtidigt bygga och i öfrigt anordna två seminarier, och därför hade det ansetts lämpligt att till en början nöja sig med att iordningställa *ett* nytt seminarium och att samtidigt utvidga ännu ett annat med en parallellklass.

Den utredning, som blifvit förebragt, gäfvé alltså, enligt hvad motionärerna vidare anført, otvetydigt vid handen, såväl att den öfverklagade lärarebristen vore konstant som att det enda fullt lämpliga sättet att råda bot härpå vore inrättandet af två nya seminarier, ett qvinligt och ett manligt. Det låte sig, enligt motionärernas förmenande, icke bestridas, att det förra borde förläggas i Skåne, som hittills saknat ett qvinligt seminarium, men det syntes också å andra sidan uppenbart, att behovet kräfde ett ytterligare seminarium, för män, i mellersta Sverige; och af de för detta föreslagna platserna ansågo motionärerna någon tvekan icke böra förefinnas, att Strengnäs vore den lämpligaste. Inom Strengnäs stift funnes, som bekant, för närvarande icke något seminarium; det i Stockholm fylde, såsom domkapitlens och folkskoleinspektörernas yttranden gäfvé vid handen, icke bristen på lärare inom mellersta Sverige. Strengnäs stad vore väl belägen i en synnerligen vacker trakt, med ett helsoamt klimat och numera jemväl försedd med goda kommunikationer. Lefnadsomkostnaderna i Strengnäs vore jemväl billiga; såsom jemförelse kunde framhållas, att inackorderingsafgiften för lärjungar i allmänna läroverkets högre klasser hos familjer af medelklassen bestege sig till 30 å 40 kronor pr månad; för elever vid seminariet borde den ställa sig något billigare. Rum med eldning och städning trodde motionärerna kunde erhållas till 50 kronor för 8 månader, då två delade ett rum; och mat kunde fås till ett pris af 6 kronor i veckan. Enligt till kongl. ecklesiastikdepartementet gjordt meddelande hade stadsfullmäktige i Strengnäs erbjudit sig till staten upplåta för byggande af ett lärarinneseminarium erforderlig tomt äfvensom för anläggning af en trädgård behöflig mark; och tvifvel kunde, enligt motionärernas mening, ej råda, att detta erbjudande finge gälla äfven med afseende på ett lärareseminarium.

Då regeringen icke nu ansett sig böra komma med förslag om inrättande af ett nytt seminarium jemväl för lärare, hade detta, enligt chefens för ecklesiastikdepartementet yttrande, varit af förnämligast två skäl, nemligen dels för att undvika de dryga kostnader, som skulle blifva följden af det samtida inrättandet af två nya seminarier, dels för att förekomma utbildningen af allt för många lärare eller lärarinnor, för den händelse det befintliga behovet skulle visa sig mindre, än man beräknat. Hvad det sista af dessa skäl anginge, ansågo motionärerna att, på sätt redan förut antydts och jemväl i departementschefens yttrande erkändes, det vore utom

allt tvifvel, att en konstant lärarebrist förelåge, hvilken ej kunde afhjelpas genom de två redan inrättade parallelklasserna och det nya lärarinneseminariet. Det förra skälet vore deremot talande nog. Och därför borde ock, enligt motionärernas åsigt, uppförandet utaf byggnader för det nya lärareseminariet icke heller komma i fråga, förrän det föreslagna lärarinneseminariet blifvit fullbordadt, hvilket ju antoges ske inom två år. Men då ett förslag härom måste föregås af närmare utredning om det blifvande seminariets läge, uppgörande af ritningar dertill med flera omständigheter, som inverkade på frågans bedömande, syntes tiden redan nu vara inne att vidtaga dessa förberedelser.

Härtill förelåge derjemte just nu ett, såsom det syntes, afgörande skäl. Eders Kongl. Maj:t hade, såsom ofvan vore nämndt, föreslagit innevarande års Riksdag att på extra stat för år 1901 bevilja 11,200 kronor för anordnande af en parallelklass vid folkskolelärareminariet i Vexjö. Då man, såsom i det ofta anförda yttrandet till statsrådsprotokollet, medgäfve, att för behofvets fyllande erfordrades tvenne nya seminarier, syntes det olämpligt att nedlägga kostnader på inrättande af en parallelklass vid ytterligare ett förutvarande seminarium. Såsom motionärerna till 1899 års Riksdag framhållit, skulle det möta svårigheter att indraga redan inrättade parallelklasser, dels därför att de i dessa intagna eleverna måste hinna fullständigt genomgå kurserna och från seminariet utexamineras, innan parallelklasserna indroges, dels till följd af det motstånd mot en dylik åtgärd, som motionärerna antoge alltid skulle möta från ortsmyndigheternas sida och jemväl af andra skäl. I allmänhet syntes det ock vara lämpligare att söka afhjelpa den öfverklagade lärarebristen genom att inrätta nya seminarier än genom att utvidga de gamla, ty i senare fallet skulle antalet elever i de utvidgade anstalterna blifva så stort, att vederbörande lärare ej skulle kunna tillbörligt öfvervaka och vårda sig om dem på sådant sätt, som bäst passade för hvars och ens individualitet. Uppenbart vore ock, att flera i skilda landsdelar befintliga seminarier skulle hafva en bättre verkan med afseende å tilloppet af lämpliga sökande med efter landsdelarnes behof passande begåfning och kynne, än om några få större seminarier anordnades.

Men, sade man, då behofvet vore trängande och man ej genast ville påbörja uppförandet af ett ytterligare nytt seminarium, återstode ej annat än att anordna parallelklasser vid ett förut befintligt. Detta vore ju sant. Motionärerna trodde sig dock kunna meddela, att, under förutsättning af att ett seminarium komme att i Strengnäs inrättas, svårigheter icke skulle möta att derstädes, på samma sätt som skett i Landskrona, erhålla provisoriska lokaler för seminarieundervisningens utöfvande under tiden för

seminariebyggnadernas uppförande. Enligt protokoll vid skolrådssammanträde den 23 november 1899, hade Strengnäs stads församlings skolråd beslutit, med afseende på ett blifvande lärarinneseminarium i Strengnäs, erbjuda regeringen hyresfritt tillhandahållande af tvenne lärosalar i det nya folkskolehuset under ett eller eventuellt två års tid; och det vore all anledning att antaga, att detta erbjudande finge gälla äfven med afseende på ett blifvande seminarium för lärare samt att ytterligare behöfliga provisoriska lokaler äfven kunde anskaffas.

Då Riksdagen delar den af motionärerna uttalade uppfattningen, att behovet af ökade lärarekrafter för folkskolan hellre bör tillgodoses genom inrättande af ett nytt seminarium än genom anordnande af parallellklasser vid de förut befintliga seminarierna, och då den farhåga, departementschefen uttalat, att, i händelse ett nytt seminarium för manliga elever inrättades, möjligen kunde komma att utbildas flere lärare än behovet kräfde, icke syntes Riksdagen vara grundad, har Riksdagen icke ansett sig böra medgifva, att vid ännu ett seminarium för manliga elever anordnas en parallelklass. Det af motionärerna framställda förslaget om aflåtande till Eders Kongl. Maj:t af en skrifvelse i ämnet har Riksdagen deremot ansett sig böra biträda; dervid Riksdagen emellertid, ehuru giltiga skäl synas hafva blifvit anförda för seminariets förläggande till någon ort inom Strengnäs stift, likväl så mycket mindre ansett sig böra i sakens nuvarande skick uttala sig angående den stad, dit seminariet bör förläggas, som till Riksdagens kännedom kommit, att städerna Strengnäs och Örebro, hvardera staden under förutsättning att seminariet blefve dit förlagdt, erbjudit sig vidtaga vissa åtgärder för underlättande af seminariets inrättande.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits; hvilket Riksdagen härigenom får för Eders Kongl. Maj:t anmäla. Tillika får Riksdagen i anledning af ofvannämnda motion anhålla, det måtte Eders Kongl. Maj:t efter verkställd utredning till Riksdagen inkomma med förslag angående inrättande inom Strengnäs stift af ett seminarium för utbildande af folkskolelärare.

81:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, till *löneförbättring* åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärarseminarierna samt till arfvoden åt teckningslärare för extra tjänstgöring och extra arfvoden åt musiklärare vid dessa seminarier efter

samma grunder, som blifvit för år 1900 bestämda, på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 36,300 kronor.

82:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att Riksdagen måtte till *understöd* enligt de närmare bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva, *åt mindre bemedlade manliga och qvinliga lärjungar vid sådana folkhögskolor*, som åtnjöte bidrag af statsmedel, på extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 25,000 kronor.

Emot hvad sålunda föreslagits har Riksdagen icke funnit anledning till annan erinran, än att de skäl, som anförts för uppställande af det vilkor för erhållande af statsunderstöd, att elev skulle vara i den ålder, att före kursens slut komme att uppnås af manlig elev 18 år och af qvinlig elev 16 år, icke synes Riksdagen hafva blifvit genom hvad departementschefen till statsrådsprotokollet i ämnet anført vederlagda, till följd hvaraf Riksdagen ansett sig böra vid anslagets beviljande uppställa nämnda vilkor för dess användning.

På grund häraf har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 25,000 kronor till understöd, enligt de närmare bestämmelser Eders Kongl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, *åt mindre bemedlade manliga och qvinliga lärjungar vid sådana folkhögskolor*, som åtnjuta bidrag af statsmedel, dock att sådant understöd endast må tilldelas elev, som är i den ålder, att före kursens slut komma att uppnås af manlig elev 18 år och af qvinlig elev 16 år.

83:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, på extra stat för år 1901 anvisat ett anslag af 4,000 kronor, att användas till *resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor*, enligt de vilkor och bestämmelser, som Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva.

84:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjorda ritningar och förslag, af en *gymnastikbyggnad vid folkskolelärarinneseminarier i Kalmar* bevilja ett belopp af 50,000 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisa 30,000 kronor.

Riksdagen, som funnit behovet af den ifrågasatta gymnastikbyggnaden vara ådagalagdt, har emellertid ansett det för byggnadens åstadkommande begärda anslaget vara väl högt tilltaget. Då enligt det kostnadsförslag, som ligger till grund för Eders Kongl. Maj:ts under punkten 79:o) här ofvan

omförmälda framställning om anslag för inrättande af ett nytt folkskolelärarinneseminarium i Landskrona, den för sistnämnda seminarium afsedda gymnastikbyggnad skulle betinga ett pris af allenast 39,601 kronor, har Riksdagen ansett sig kunna förutsätta, att en för sitt ändamål fullt lämplig gymnastikbyggnad skall kunna vid Kalmar seminarium uppföras för enahanda kostnad, eller i rundt tal 40,000 kronor, till hvilket belopp anslaget sålunda syntes Riksdagen böra bestämmas.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså på det sätt bifallits, att Riksdagen till uppförande af en gymnastikbyggnad vid folkskolelärarinneseminariet i Kalmar beviljat ett belopp af 40,000 kronor och häraf på extra stat för år 1901 anvisat 25,000 kronor.

85:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 anvisa ett anslag af 44,450 kronor att, sedan från Jockmocks sockens skogsmedelsfond ett belopp af 10,000 kronor tillskjutits, användas till betäckande af i öfrigt nödiga kostnader för uppförande vid Murjeks stations-samhälle, å staten tillhörig mark, af de för *seminariet för bildande af lappska småskolelärare och småskolelärarinnor* jemte bostäder för seminarie-elever erforderliga byggnader, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjorda ritningar och förslag.

Riksdagen har icke haft något att erinra emot förflyttningen af ifråga-varande seminarium till Murjeks jernvägsstation och har jemväl ansett, att uppförandet derstädes af en ny seminariebyggnad bör af staten bekostas. Deremot har Riksdagen, som icke vill förneka, att en bostadsbyggnad behöfver uppföras för eleverna vid seminariet, icke funnit sig kunna medgifva, att kostnaderna härför skola af statsverket bestridas. Enligt statsrådsprotokollet föreligger ock ett erbjudande från delegarne i Jockmocks sockens allmänning att på bekostnad af socknens skogsmedelsfond låta uppföra lämplig bostadslägenhet för omkring 20 elever, hvilka skulle hvar för sig i årlig hyra betala 10 kronor. Visserligen hafva allmänningsdelegarne enligt berörda erbjudande inskränkt bidragets belopp till 10,000 kronor, under det kostnaderna för bostadsbyggnaden enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag skulle belöpa sig till väsentligen högre belopp. Men Riksdagen har ansett, dels att kostnaderna för bostadshuset böra kunna nedbringas under det af Eders Kongl. Maj:t beräknade beloppet och dels att, om så skulle erfordras, högre anslagsbelopp än 10,000 kronor bör kunna från allmänningsfonden för ifrågavarande ändamål påräknas. Med afseende å nu anförda omständigheter har Riksdagen ansett statsanslagets belopp böra nedsättas till 30,000 kronor, att användas för uppförande af seminariebyggnad jemte dertill hörande uthus, hvarjemte såsom vilkor för

anslagets utgående synts böra föreskrifvas, att Jockmocks sockens skogsmedelsfond bör, i stället för att utgifva det enligt Eders Kongl. Maj:ts framställning förutsatta bidraget, bekosta uppförande vid seminariet enligt af Eders Kongl. Maj:t faststald ritning af ett bostadshus för, utom en husmoder, 20 elever, hvilka böra erlägga den hyresersättning, som i af Eders Kongl. Maj:t bestämd ordning kan komma att af vederbörande myndighet fastställas.

Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning af Riksdagen på det sätt bifallits, att Riksdagen på extra stat för år 1901 anvisat ett anslag af 30,000 kronor, att användas för uppförande vid Murjeks stationssamhälle, å staten tillhörig mark, af byggnad jemte uthus, för seminariet för bildande af lappska småskolelärare och småskolelärarinnor, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjorda ritningar och förslag, under vilkor att af Jockmocks sockens skogsmedelsfond bekostas uppförande vid seminariet, enligt af Eders Kongl. Maj:t faststald ritning, af ett bostadshus för, utom en husmoder, 20 elever, hvilka böra erlägga den hyresersättning, som i af Eders Kongl. Maj:t bestämd ordning kan komma att af vederbörande myndighet fastställas.

De tekniska läroverken.

86:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte till *förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan* på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 14,300 kronor.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt har Riksdagen till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan beviljat ett anslag på extra stat för år 1901 till belopp af 14,300 kronor.

87:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 bevilja till förstärkning af lärarekrafterna vid *tekniska skolan i Stockholm* 2,000 kronor samt till inköp och underhåll af inventarier och undervisningsmateriel vid samma skola 750 kronor eller tillhoppa 2,750 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran emot hvad sålunda af Eders Kongl. Maj:t föreslagits, får alltså anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1901 beviljat till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i Stockholm 2,000 kronor samt till inköp och underhåll af inventarier och undervisningsmateriel vid samma skola 750 kronor eller tillhoppa 2,750 kronor.

88:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 anvisa för uppehållande af verksamheten vid

tekniska elementarskolan i Norrköping:

till betjeningens aflöning	kr. 250: —	
» lyshållning, uppvärmning m. m.	» 1,300: —	kr. 1,550: —

tekniska elementarskolan i Malmö:

dels under läsåret 1900—1901:

till betjeningens aflöning	kr. 850: —
» lyshållning, uppvärmning m. m.	» 1,550: —
» en parallelafdelning i första årskursen	» 3,000: —

dels ock under höstterminen 1901:

$\frac{4}{9}$ af nyssnämnda tre belopp, tillhopa utgörande 5,400 kronor	» 2,400: —
till en parallelafdelning i andra årskursen	» 1,550: —
sammt	kr. 9,350: —

tekniska elementarskolan i Borås:

till betjeningens aflöning	kr. 850: —
» lyshållning, uppvärmning m. m.	» 1,600: —
eller sammanlagdt 13,350 kronor.	kr. 2,450: —

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, får anmäla, att Riksdagen på extra stat för år 1901 anvisat:

för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping 1,550 kronor, deraf till betjeningens aflöning 250 kronor och till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,300 kronor;

för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö 9,350 kronor, deraf *dels* under läsåret 1900—1901 till betjeningens aflöning 850 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,550 kronor och till en parallelafdelning i första årskursen 3,000 kronor, *dels ock* under höstterminen 1901 fyra niondedelar af nyssnämnda tre belopp, tillhopa utgörande 5,400 kronor, eller 2,400 kronor, och till en parallelafdelning i andra årskursen 1,550 kronor; samt

för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås 2,450 kronor, deraf till betjeningens aflöning 850 kronor och till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,600 kronor;

eller sammanlagdt 13,350 kronor.

89:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen *dels* att medgifva, att *en teknisk elementarskola* finge upprättas i *Hernösands stad*, under vilkor att staden såväl, i enlighet med af dess stadsfullmäktige gjordt erbjudande, för skolan bekostade nödiga och efter nutidens kraf fullt lämpliga lokaler uti särskild för ändamålet uppförd byggnad å välbelägen tomt och medgäfvte rätt till fri vattenförbrukning, som ock för framtiden underhölle byggnaden samt anskaffade och kostnadsfritt tillhandahölle tillräcklig lokal för skolan, intill dess berörda särskilda läroverkshus hunnit blifva färdigt och åt skolan upplåtet, *dels ock* att för inrättande af en första årsklass af nämnda skola från början af höstterminen 1901 på extra stat för samma år bevilja ett anslag af 10,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

90:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till *understöd* för tre år *åt lägre tekniska yrkesskolor* under det i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1900 omförmälda vilkor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor bevilja ett extra anslag af 180,000 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 60,000 kronor.

Af återopade statsrådsprotokollet inhemtas, att till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor och till bestridande af kostnader för deras inspektion under en följd af år anvisats extra anslag, under vilkor att det bidrag, som af dessa medel komme att utbetalas till understöd åt sådan skola, icke finge öfverskjuta hvad vederbörande kommun kontant tilsköte åt skolan.

Emot hvad sålunda blifvit föreslaget har Riksdagen icke funnit anledning till erinran; och får alltså Riksdagen anmäla, att Riksdagen till understöd för tre år åt lägre tekniska yrkesskolor på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 13 januari 1900 angifna, för innevarande år bestämda vilkor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor beviljat ett anslag af 180,000 kronor samt deraf på extra stat för år 1901 anvisat 60,000 kronor.

Gymnastiska centralinstitutet.

91:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för aflönande af *en extra lärare i sjukgymnastik* vid gymnastiska centralinstitutet, i likhet med hvad för åren 1899 och 1900 egt rum, på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 2,500 kronor.

Medicinalstyrelsen med dithörande stater.

92:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 anvisa dels till *arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper* 1,200 kronor, dels ock till *ökadt biträde hos medicinalstyrelsen vid hospitalsärendenas behandling* 7,500 kronor, dock under förbehåll, att deraf innehölles ett belopp, motsvarande hvad serafimerordensgillets förre sekreterare T. A. Billbergh kunde komma att af de till honom för år 1901 i ersättning för sekreterareaflöning från allmänna indragningsstaten utgående medel afstå till bekostande af biträde åt medicinalstyrelsen vid handläggning af sekreteraregöromål å hospitalsafdelningen.

Riksdagen har funnit giltiga skäl vara anförda för beviljande af ökad anslag till biträde hos medicinalstyrelsen vid hospitalsärendenas behandling. Men då Riksdagen icke ansett, att genom de anordningar, som i händelse af bifall till Eders Kongl. Maj:ts framställning skulle möjliggöras, dessa ärendens behandling skulle blifva på ett fullt tillfredsställande sätt ordnad, har Riksdagen funnit sig böra för närvarande och i afbidan på förevarande frågas definitiva lösning bevilja allenast hälften af det utaf Eders Kongl. Maj:t i sådant afseende äskade beloppet eller 750 kronor utöfver det belopp, hvarmed anslaget förut plägat utgå, och har sålunda bestämt anslaget till 6,750 kronor.

Emot framställningen, i hvad densamma afser anslag till arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper, har Riksdagen icke funnit anledning till erinran.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen på extra stat för år 1901 anvisat till arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper ett belopp af 1,200 kronor samt till ökad biträde hos medicinalstyrelsen vid hospitalsärendenas behandling en summa af 6,750 kronor, under förbehåll att deraf innehålles ett belopp, motsvarande hvad serafimerordensgillets förre sekreterare T. A. Billbergh kan komma att af de till honom för år 1901 i ersättning för sekreterareaflöning från allmänna indragningsstaten utgående medel afstå till bekostande af biträde åt medicinalstyrelsen vid handläggning af sekreteraregöromål å hospitalsafdelningen.

Sanatorier.

93:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att för åstadkommande af ett *sanatorium för lungsotspatienter i södra Sverige* af förut beviljad anslag på extra stat för 1901 anvisa återstoden, 250,000 kronor.

I anslutning härtill har Riksdagen för åstadkommande af ett sanatorium för lungotspatienter i södra Sverige af förut beviljad anslag på extra stat för år 1901 anvisat återstoden, 250,000 kronor.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

94:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 anvisa ett anslag af 2,000 kronor till anordnande af *repetitionskurser för äldre barnmorskor* och till beredande, så vidt ske kunde, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnorna deri under den tid, de genomgå dessa kurser.

På grund af hvad i detta ärende förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1901 anvisat ett anslag af 2,000 kronor till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor och till beredande, så vidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnorna deri under den tid, de genomgå dessa kurser.

Vetenskapsakademien.

95:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att Riksdagen måtte till anskaffande för Stockholms observatorium af en *ny meridiancirkel jemte ett nytt astronomiskt pendelur* på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 33,000 kronor.

Då, enligt hvad Riksdagen inhemtat, det lärer vara tvifvel underkastadt, huruvida genom de enligt Eders Kongl. Maj:ts framställning ifrågasatta anordningarna syftet med det äskade anslaget skulle på ett tillfredsställande sätt vinnas, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.

Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien.

96:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1901 anvisat följande anslag till vitterhets-, historie- och antiqvitets-akademien: till *arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden* vid ordnandet och vården af de under akademiens inseende ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjening 4,000 kronor, till *undersökning och beskrifning af fäderneslandets formljemningar m. m.* 3,200

kronor samt till *utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märk-värdiga föremål i statens historiska museum* m. m. 2,000 kronor.

97:o) Under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 30 sistlidne mars har Eders Kongl. Maj:t i en samma dag aflåten proposition (n:o 75) föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 3,000 kronor såsom understöd till företagande af *forskningar efter svenska minnen i främmande länder*, under vilkor att den person, hvilken erhöles uppdrag att utföra berörda forskningar, skulle vara skyldig att till vitterhets-, historie- och antiqvitetetsakademien öfverlemna de afbildningar och anteckningar m. m., som blefve frukten af hans forskningar.

På de skäl, som i nämnda statsrådsprotokoll blifvit anförda, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande proposition, på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 3,000 kronor såsom understöd till företagande af forskningar efter svenska minnen i främmande länder, under vilkor att den person, hvilken erhåller uppdrag att utföra berörda forskningar, skall vara skyldig att till vitterhets-, historie- och antiqvitetetsakademien öfverlemna de afbildningar och anteckningar m. m., som blifva frukten af hans forskningar.

Naturhistoriska riksmuseum.

98:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat jemväl för år 1901 anvisat ett belopp af 2,000 kronor till inköp och insamling af *naturalier vid naturhistoriska riksmuseets afdelning för arkegoniater och fossila växter*, till arbetsbiträden derstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter.

99:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 uppföra en summa af 7,300 kronor till vård, underhåll och förkofran af *naturhistoriska riksmuseets etnografiska samling*.

Med anledning häraf har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag, på extra stat för år 1901 uppfört en summa af 7,300 kronor till vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska samling.

Meteorologiska centralanstalten.

100:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, på extra stat för år 1901 anvisat till upprätthållande af fullständigt ordnad *väderlekstjänst vid meteorologiska centralanstalten* 9,050 kronor, deraf 500 kronor såsom personligt tillägg i arfvodet åt nuvarande amanuensen vid anstalten Hugo Emanuel Hamberg och 3,000 kronor såsom anslag till vetenskapligt biträde vid väderlekstjensten, samt till upprätthållande af en *meteorologisk station i Gellivare* 300 kronor.

101:o) Under åberopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 30 sistlidne mars, har Eders Kongl. Maj:t i en samma dag aflåten proposition (n:o 74) föreslagit Riksdagen att för *meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram* under 20 års tid från *Færöarne och Island* bevilja ett anslag af 144,000 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 7,200 kronor.

Då Riksdagen icke funnit anledning till erinran emot hvad sålunda föreslagits, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande proposition, för meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram under 20 års tid från *Færöarne och Island* beviljat ett anslag af 144,000 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 7,200 kronor.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

102:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till uppehållande af undervisningen vid de i Vadstena och Bollnäs anordnade *läroanstalter för öfveråriga döfstumma* anvisa ett extra anslag för år 1901 af 30,800 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för uppehållande af undervisningen vid de i Vadstena och Bollnäs anordnade läroanstalter för öfveråriga döfstumma, på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 30,800 kronor.

103:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, till *handtverksskolan i Kristinehamn för blinda*, på extra

stat för år 1901 beviljat ett anslag till enahanda belopp, som för detta ändamål under närmast föregående år anvisats, eller 10,000 kronor.

104:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1901 bevilja 8,600 kronor för uppehållande af *förskolans för blinda å Tomteboda* verksamhet.

Med anledning häraf har Riksdagen på extra stat för år 1901 beviljat för uppehållande af *förskolans för blinda å Tomteboda* verksamhet 8,600 kronor.

105:o) På grund af hvad Eders Kongl. Maj:t derom föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1901 anvisat till *tryckning af blindskrifter* 2,500 kronor och till *understöd åt blindlärareelever* samt till *reseunderstöd åt blindlärare* 1,200 kronor.

106:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 till *förhyrande af lokal för förskolan för blinda i Vexjö* bevilja ett anslag af 4,000 kronor under medgifvande tillika, att den besparing af hyresmedlen, som kunde uppstå derigenom att skolan under år 1901 komme att inflytta i egen lokal, finge användas dels för bestridande af kostnaderna för den hyrda lokalens återställande i dess förutvarande skick och dels till bekostande af skolans flyttning till den egna lokalen.

Med anledning häraf får Riksdagen anmäla, att Riksdagen på extra stat för år 1901 till *förhyrande af lokal för förskolan för blinda i Vexjö* beviljat ett anslag af 4,000 kronor äfvensom medgifvit, att den besparing af hyresmedlen, som kan uppstå derigenom att skolan under år 1901 kommer att inflytta i egen lokal, må användas dels för bestridande af kostnaderna för den hyrda lokalens återställande i dess förutvarande skick och dels till bekostande af skolans flyttning till den egna lokalen.

107:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1901 uppföra och till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 1,500 kronor att användas för *resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor* (döfstumskolor, blindskolor och idiotanstalter) på de vilkor och under de närmare bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kunde finna skäligt föreskrifva.

Såsom stöd för sitt förslag har motionären åberopat motiven till en vid 1899 års riksdag väckt motion, deri anförts, bland annat:

»Ett af de kraftigaste medlen för åstadkommande af en i verklig mening praktisk och tidsenlig yrkesbildning är som bekant studieresor.

Med erkännande af denna sanning har man sedan lång tid tillbaka äfven hos oss ansett lämpligt, att staten genom utdelande af stipendier bereder tillfälle för sådana personer, som under någon tids verksamhet gjort sig förtrogna med sitt yrke, att härutinnan genom studieresor ytterligare förkofra sig. Man torde ock hafva varit ense derom, att staten, då den på sådant sätt främjat den fortsatta utbildningen, väsentligt gagnat icke blott de enskilda personer, som af stipendierna kommit i åtnjutande, utan ock hela deras yrke och såmedelst äfven det allmänna.»

Rigtigheten häraf ansåge motionären en hvar kunna vitsorda. Af alla, som med intresse följde våra läroanstalters utveckling, hade också med glädje och tacksamhet helsats det Riksdagens beslut, enligt hvilket, med föranledande af ofvan anmärkta motion, till Eders Kongl. Maj:ts förfogande stälts ett anslag af 4,000 kronor för resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor.

Likaledes måste en hvar vän af våra bildningsanstalter med största tillfredsställelse se, att Eders Kongl. Maj:t af innevarande års Riksdag äskat anslag icke blott i ofvan angifvet syfte, utan ock såväl till utveckling af vårt folkhögskoleväsende samt till understöd för utbildning af lärare och lärarinnor vid folkhögskolor som ock till resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för qvinlig ungdom och samskolor.

Om, såsom önskligt och antagligt vore, dessa anslagskraf af Riksdagen bifölles, skulle måhända mången anse, att, i sådant syftemål, allt vore väl bestäldt; men så vore dock icke förhållandet.

Åtminstone *en* kategori af lärare och lärarinnor stode fortfarande utom räkningen och vore således i saknad af den stora förmån, ifrågavarande resestipendier kunde bereda dem, som deraf komme i åtnjutande, nemligen: lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och idiotanstalter).

Denna lärarepersonal, hvars lifsuppgift enligt motionärens åsigt vore icke oväsentligt svårare än exempelvis folkskolelärarens, hade utan tvifvel lika mycket, om icke mera än folkskolans lärarekår, behof af att genom studieresor vinna ytterligare insigt och skicklighet för sitt kall samt att tillgodogöra sig de erfarenhetsrön, som i andra länder vunnits.

För öfrigt skulle det ju vara stridande mot rättvisa och billighet, om man nekade abnormskolornas lärare och lärarinnor ett för resestipendier åt dem erforderligt belopp, då man för sådant ändamål anslagit medel åt, snart sagdt, alla andra lärarekårer i vårt land.

Riksdagen, som emot hvad i motionen föreslagits icke haft annat att erinra, än att det föreslagna beloppet, vid jemförelse med hvad till andra kårer för samma ändamål beviljas, syntes väl högt och lämpligen torde kunna nedsättas till 1,000 kronor, har, i anledning af förenämnda motion, på extra stat för år 1901 uppfört och till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ställt ett anslag af 1,000 kronor att användas för resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och idiotanstalter) på de vilkor och under de närmare bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva.

Undervisningsanstalter för vanföra och lytta.

108:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 10,000 kronor till understöd, i öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 13 januari 1900 angifna grunder, åt de i Göteborg, Karlskrona, Helsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade *undervisningsanstalter för vanföra och lytta* samt för bekostande af dessa anstalters inspektion.

Till ofvannämnda statsrådsprotokoll har departementschefen anført, bland annat, följande:

För närvarande syntes utdelandet af statsunderstöd lämpligen böra ske sålunda, att hvarje af de sökande föreningarna erhöle ett visst belopp för hvar och en person, som undervisades vid föreningens skola, samt likaledes ett visst belopp för hvar och en person, som jemte undervisning erhöle på föreningens bekostnad bostad eller föda eller båda dessa förmåner. Genom en sådan fördelningsgrund bereddades de särskilda föreningarna full rättvisa, då hvarje skola blefve tillgodosedd i mån af dess storlek och omfattning, på samma gång som härigenom vunnes enkelhet och reda i afseende å statsbidragets beräkande.

Beträffande åter det belopp, som borde beräknas för hvarje af nämnda personer, ville departementschefen erinra derom, att i fråga om döfstumma och sinnesslöa statsbidrag utginge med 250 kronor, för år räknadt, för hvarje barn, som åtnjöte undervisning och underhåll inom af landsting anordnad skola, och med 125 kronor om året för hvarje barn, som i skolan erhöle endast undervisning, samt att, när fråga vore om enskilda skolor, statsbidraget utginge i förra fallet med 100 kronor och i senare fallet med 50 kronor årligen. Hvad sålunda gälde för nämnda enskilda skolor, syntes departementschefen kunna tillämpas i nu förevarande fall, så mycket hellre

som åtminstone vissa af eleverna uti ifrågavarande läroanstalter åtnjöte, jemte undervisning, äfven andra förmåner, såsom middagsspisning, bostad och stundom fullt underhåll på vederbörande förenings bekostnad. Bidrag af statsmedel skulle sålunda kunna utgå med 50 kronor, för år räknadt, för hvarje vanför eller lytt person, som uti någon af ifrågavarande läroanstalter erhöle undervisning, samt derutöfver för hvarje person, åt hvilken af vederbörande förening anskaffades någon eller några af förenämnda förmåner, ett deremot afpassadt belopp, dock ej öfverstigande 50 kronor årligen. Då statsbidragets hufvudsakliga ändamål skulle vara att underlätta ifrågavarande förenings uppgift att lära vanföra och lytta att utföra för dem lämpliga kroppsliga arbeten, på det de måtte kunna på gagneligt sätt använda sin tid, borde, enligt departementschefens åsigt, vid beräkning af bidragets storlek icke medtagas andra personer än dem, som verkligen erhöle undervisning i en förenings arbetsskola. Sålunda borde icke beräknas sådana personer, som på föreningens bekostnad åtnjöte endast läkarevård.

Departementschefen ansåge vidare, att det vore lämpligast, att utbetalningen skedde halfårsvis och att anslaget för hvarje halfår beräknades efter antalet af lärjungar, som under halfåret åtnjutit undervisning under minst tre månader. Med afseende nemligen derå, att antalet elever under loppet af ett år vxlade ganska mycket, syntes en rättvisare fördelning af statsbidraget kunna ske, om detsamma utdelades halfårsvis i stället för t. ex. hvarje helt år. Vilkor åter i fråga om minimitid af undervisning vore, enligt departementschefens åsigt, nödvändigt för att förekomma missbruk.

Ytterligare ville departementschefen anmärka, att, derest bidrag af statsmedel komme att lemnas till ifrågavarande läroanstalter, staten, enligt hans mening, borde tillerkännas rätt att öfvervaka, att bidragen medförde det gagn, hvilket de vore afsedda att bereda. Detta syntes honom lämpligast kunna ske derigenom, att bestämmelse meddelades om rätt för statsmyndigheterna att anställa inspektioner öfver de särskilda anstalterna, när sådant ansåges af behofvet påkalladt, samt om skyldighet för anstalternas styrelser att till ecklesiastikdepartementet insända årsredogörelser för anstalternas verksamhet.

Vid beräkning af storleken af det anslag, som vore erforderligt för utdelande af statsbidrag i enlighet med de af departementschefen nu nämnda grunder, ville departementschefen utgå från det antal elever, som enligt årsredogörelserna för ifrågavarande läroanstalters verksamhet under år 1898 åtnjutit undervisning i anstalterna. Nämnda år hade uti anstalten i Göteborg undervisats omkring 30, i Helsingborg 31 och i Stockholm 41, eller tillhoppa omkring 101 elever. Beräknade man statsbidrag för en hvar

af dessa elever till 75 kronor årligen, skulle det erforderliga statsanslaget uppgå till 7,575 kronor. Men då antagligt vore, att, om statsbidrag till anstalternas uppehållande beviljades, elevantalet vid nyssnämnda tre anstalter komme att hastigt tillväxa och att jemväl anstalten i Karlskrona återupptoge sin verksamhet, samt då anställande af erforderliga inspektioner äfven medförde åtskilliga kostnader, ansåge departementschefen statsanslagets belopp böra bestämmas till 10,000 kronor.

Riksdagen har på de skäl, som i statsrådsprotokollet blifvit angifna, ansett understöd af statsmedel böra beredas ifrågavarande föreningar och har icke funnit anledning till erinran emot de af departementschefen angifna grunder för understödets fördelning emellan de särskilda föreningarna. Då emellertid statsbidraget åtminstone tills vidare torde böra för hvarje vanför eller lytt person beräknas till något lägre belopp än departementschefen föreslagit, har Riksdagen ansett anslaget kunna bestämmas till 7,500 kronor; och har Riksdagen alltså, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 7,500 kronor att användas dels i öfverensstämmelse med ofvan angifna grunder till understöd åt de i Göteborg, Karlskrona, Helsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalter för vanföra och lytta, dels ock för bekostande af dessa anstalters inspektion.

Hospitalsvården.

109:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, på extra stat jemväl för år 1901 beviljat ett anslag af 18,000 kronor till *underhåll af Jerfsö sjukhus för spetelske.*

110:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 41,750 kronor till *inköp för Nyköpings hospitals räkning af det invid hospitalet belägna, Nyköpings stad tillhöriga fattighus med tillhörande tomt* samt till utförande af de för fattighusets omändring till anstalt för sinnessjukas vård erforderliga byggnadsarbeten.

Med anledning af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 41,750 kronor dels till inköp för Nyköpings hospitals räkning af det invid hospitalet belägna, Nyköpings stad tillhöriga fattighus med tillhörande tomt, dels ock till utförande af de för fattighusets omändring till anstalt för sinnessjukas vård erforderliga byggnadsarbeten.

111:o) Uti en af Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen aflåten, den 22 december 1899 dagtecknad proposition (n:o 14) har Eders Kongl. Maj:t under återopande af utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden för nämnda dag föreslagit Riksdagen att ej mindre medgifva, att till *anordnande af en asyl för sinnessjuka*, i hufvudsaklig enlighet med hvad medicinalstyrelsen i sådant afseende föreslagit, finge från och med den 14 mars 1901 upplåtas för statsverkets räkning utarrenderade förra landshöfdingebostället 1 mantal Restad i Naglums socken af Elfsborgs län, jemte de å nämnda egendom befintliga, kronan tillhöriga byggnader, med skyldighet för domänstyrelsen att tills vidare, intill dess Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt annorlunda bestämma, förvalta den till egendomen hörande skogsmark, men med rätt för asylförvaltningen att låta i skogen anordna promenader för de sjuka och att å mossar och annan därför lämplig mark verkställa nyodlingar, än äfven dels till uppförande af de för asylen erforderliga byggnader samt anläggning af spårväg och vattenledning till asylen m. m. i hufvudsaklig enlighet med de för detta ändamål upprättade ritningar, dock med Eders Kongl. Maj:t förbehållen rätt att låta deri göra sådana jemkningar, som kunde finnas erforderliga eller lämpliga och ej föranledde öfverskridande af de beräknade kostnadernas slutsumma, dels ock till ersättning åt egendomens nuvarande arrendator för det han före arrendetidens utgång frånträdde arrendet bevilja ett anslag af 2,613,700 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 378,700 kronor.

Emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen icke annat att erinra, än att, då den af boställets arrendator fordrade ersättningen skall bestämmas genom skiljemän och sålunda nu ej kan till beloppet fixeras, men i hvarje fall bör kunna betydligt nedbringas, enligt Riksdagens förmenande medel till denna utgift böra kunna åtminstone till största delen beredas från den post å 50,000 kronor, som blifvit utöfver kostnadsförslaget upptagen för oförutsedda utgifter. Riksdagen har därför ansett, att dels totalkostnaden för ifrågavarande anstalt bör minskas med ett belopp, som motsvarar den fordrade ersättningssumman, eller från 2,613,700 kronor till 2,585,000 kronor, och dels det för år 1901 äskade beloppet må nedsättas från 378,700 kronor till 365,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, medgifvit, att till *anordnande af en asyl för sinnessjuka*, i hufvudsaklig enlighet med hvad medicinalstyrelsen i sådant afseende föreslagit, må från och med den 14 mars 1901 upplåtas för statsverkets räkning utarrenderade förra landshöfdingebostället 1 mantal Restad i Naglums socken af Elfsborgs län, jemte de å nämnda egendom befintliga, kronan tillhöriga byggnader, med skyldighet för domänstyrelsen

att tills vidare, intill dess Eders Kongl. Maj:t kan finna godt annorlunda bestämma, förvalta den till egendomen hörande skogsmark, men med rätt för asylförvaltningen att låta i skogen anordna promenader för de sjuka och att å mossar och annan därför lämplig mark verkställa nyodlingar, samt att Riksdagen dels till uppförande af de för asylen erforderliga byggnader samt anläggning af spårväg och vattenledning till asylen m. m. i hufvudsaklig enlighet med de för detta ändamål upprättade ritningar, dock med Eders Kongl. Maj:t förbehållen rätt att låta deri göra sådana jemkningar, som kunna finnas erforderliga eller lämpliga och ej föranleda öfverskridande af de beräknade kostnadernas slutsumma, dels ock till ersättning åt egendomens nuvarande arrendator för det han före arrendetidens utgång frånträder arrendet beviljat ett anslag af 2,585,000 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 365,000 kronor.

112:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t anhålla om uppgörande och framläggande för Riksdagen af fullständig plan för att åt de sinnessjuka måtte beredas behöflig vård.

Riksdagen får, i anledning af förevarande motion, anhålla, att Eders Kongl. Maj:t ville låta verkställa en särskildt anordnad, sakkunnig undersökning i syfte att utröna hela antalet af sinnessjuka i vårt land och, så tillförlitligt som möjligt, huru stor del af dem må anses vara i behof af vård å anstalt för sinnessjuka, samt derefter för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill förhållandena må kunna föranleda.

Diverse anslag.

113:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år egt rum, jemväl för år 1901 på extra stat anvisat ett belopp af 2,000 kronor till *svenska fornskriftsällskapet*.

114:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för *beredande af religionsvård åt svenske sjömän i utländska hamnar* samt åt andra derstädes sig uppehållande landsmän, på extra stat för år 1901 bevilja ett belopp af 15,000 kronor.

Med anledning af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen, för beredande af religionsvård åt svenske sjömän i utländska hamnar samt åt andra derstädes sig uppehållande landsmän, å extra stat för år 1901 beviljat ett belopp af 15,000 kronor.

115:o) Sedan 1898 års Riksdag, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, på extra stat beviljat till anställande af *tre kontraktsadjunkter* inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Vesterbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, 18,000 kronor, deraf 6,000 kronor att utgå under år 1899, och till *resekostnadsersättning* åt dessa kontraktsadjunkter 2,250 kronor, deraf 750 kronor att utgå under sistnämnda år, samt 1899 års Riksdag anvisat för år 1900 af anslaget till kontraktsadjunkterna 6,000 kronor och af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 750 kronor, har Eders Kongl. Maj:t, som den 2 september 1898 och den 19 maj 1899 meddelat närmare bestämmelser rörande anslagens användande, föreslagit Riksdagen att för år 1901 anvisa återstoden af de beviljade anslagen, nemligen af anslaget till kontraktsadjunkterna 6,000 kronor och af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 750 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1901 anvisat af förut beviljade anslag till anställande af *tre kontraktsadjunkter* inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Vesterbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, 6,000 kronor samt till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 750 kronor.

116:o) Sedan 1899 års Riksdag, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, på extra stat beviljat dels till anställande af *två kontraktsadjunkter* inom Vesterbottens fjärde kontrakt 12,000 kronor, deraf 4,000 kronor att utgå under år 1900, dels till *resekostnadsersättning* åt dessa kontraktsadjunkter 1,500 kronor, deraf 500 kronor att utgå under år 1900, dels ock till *två stipendier* för utbildande vid universitet af prester, förtrogna med finska språket, 4,500 kronor, deraf 1,500 kronor att utgå under år 1900, har Eders Kongl. Maj:t, som den 19 maj 1899 meddelat närmare bestämmelser rörande anslagens användande, föreslagit Riksdagen att af de sålunda beviljade beloppen anvisa för år 1901: af anslaget till kontraktsadjunkterna 4,000 kronor, af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 500 kronor samt af anslaget till stipendiens inrättande 1,500 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, af förut beviljade anslag på extra stat för år 1901 anvisat till anställande af *två kontraktsadjunkter* inom Vesterbottens fjärde kontrakt 4,000 kronor, till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 500 kronor samt till *två stipendier* för utbildande vid universitet af prester, förtrogna med finska språket, 1,500 kronor.

117:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte, till *resestipendier åt prestmän* under de vilkor och bestämmelser Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1901 anvisa 5,000 kronor.

Riksdagen, som i likhet med föredragande departementschefen anser, att ifrågavarande stipendier böra utdelas af Eders Kongl. Maj:t efter inhemtande af yttranden från dömkapitlen och konsistorierna, har icke funnit något att emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning erinra och får alltså anmäla, att Riksdagen till resestipendier åt prestmän, under de vilkor och bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, anvisat på extra stat för år 1901 ett belopp af 5,000 kronor.

118:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, på extra stat för år 1901, anvisa ett belopp af 25,000 kronor, att ställas till styrelsens för *nordiska museet* förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

Vidare har i två särskilda inom Riksdagen väckta motioner föreslagits, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 50,000 kronor, att ställas till styrelsens för nordiska museet förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

Riksdagen har, med bifall till ofvannämnda motioner, på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 50,000 kronor, att ställas till styrelsens för nordiska museet förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

119:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1898, 1899 och 1900 egt run, för år 1901 anvisat ett extra anslag af 3,650 kronor, att på de vilkor, Eders Kongl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, användas till understöd för utgifvande äfven under sistnämnda år af tidskriften »*Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmälen och svenskt folklif*».

120:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för åstadkommande af en utförlig *ordbok öfver Gotlands folkhäl* af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 1,100 kronor.

Riksdagen har för åstadkommande af en utförlig ordbok öfver *Gotlands folkhäl* af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 1,100 kronor.

121:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Nor-*

diskt medicinskt arkiv», jemväl för år 1901 på extra stat beviljat ett anslag af 3,000 kronor.

122:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1896—1900 egt rum, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Acta mathematica*», på extra stat för år 1901 anvisat 3,000 kronor.

123:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 65,000 kronor, att under de vilkor Eders Kongl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordnade *föreläsningskurser för arbetsklassen*.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för år 1901 beviljat ett extra anslag af 65,000 kronor, att på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1900 angifna vilkor användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen.

124:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 6,300 kronor att under de vilkor, Eders Kongl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma, användas till understöd åt de vid Upsala enskilda läroverk och Ateneum för flickor i Stockholm samt af Göteborgs allmänna folkskolestyrelse anordnade *undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi*.

Med anledning af hvad i detta ärende förekommit, har Riksdagen på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 6,300 kronor, att under de vilkor, Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, användas till understöd åt de vid Upsala enskilda läroverk och Ateneum för flickor i Stockholm samt af Göteborgs allmänna folkskolestyrelse anordnade undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi.

125:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1901 anvisa 2,800 kronor för *underhåll och tillsyn af de i riket inrättade vattenhöjdmätningstationerna m. m.*

Med anledning af hvad i detta ärende förekommit, har Riksdagen på extra stat för år 1901 anvisat till underhåll och tillsyn af de i riket inrättade vattenhöjdmätningstationerna m. m. 2,800 kronor.

126:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad för hvarterdera af åren 1895—1900 egt rum,

jemväl för år 1901 å extra stat anvisat ett anslag af 4,000 kronor, att mot redovisningsskyldighet ställas till svenska nykterhetssällskapets förfogande för utgifning och spridning af nykterhetsskrifter.

127:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 3,000 kronor, att utgå till understöd åt kuranstalten *Sans Souci* invid Upsala på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t pröfvades lämpliga.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot hvad Eders Kongl. Maj:t i detta ärende föreslagit, får anmäla, att Riksdagen på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 3,000 kronor, att utgå till understöd åt kuranstalten *Sans Souci* invid Upsala på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t pröfvas lämpliga.

128:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 7,500 kronor, att utgå till understöd åt *Stockholms alkoholthem* på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t pröfvades lämpliga.

Riksdagen har, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 4,000 kronor, att utgå till understöd åt *Stockholms alkoholthem* på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t pröfvas lämpliga.

129:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 6,000 kronor för uppförande af en kapellbyggnad i *Södra Bergnäs by* i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af öfverintendentsembetet uppgjord ritning, under förutsättning att till kapellbyggnaden efter af vederbörande jägmästare, der så erfordrades på bekostnad af de bymän, hvilka vid sammanträde den 6 mars 1898 åtagit sig ansvara för byggnadens underhåll, verkställd utstämpling från kronoskog kostnadsfritt utfinges det för byggnaden erforderliga virke.

Riksdagen har ansett sig böra bevilja det äskade anslaget, men vill i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förslag, att för kapellbyggnaden erforderligt virke skulle från kronoskog kostnadsfritt utfås, erinra derom, att enligt departementschefens tillstyrkan något förslag om kostnadsfri upplåtelse af virke icke afgifvits i sammanhang med Eders Kongl. Maj:ts under punkten 85:o) här ofvan omförmälda framställning om anslag till en seminariebyggnad m. m. i Murjeks stationssamhälle. Då domänstyrelsen ansett annat virke än torrvirke icke böra till ifrågavarande kapellbyggnad utlemnas, med mindre därför utgäfves ersättning enligt viss

af domänstyrelsen angifven beräkningsgrund, har Riksdagen, som delar domänstyrelsens i detta afseende uttalade uppfattning, icke kunnat biträda Eders Kongl. Maj:ts framställning om kostnadsfritt tillhandahållande af virke från kronoskog till byggnaden.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså af Riksdagen på det sätt bifallits, att Riksdagen, för uppförande af en kapellbyggnad i Södra Bergnäs by i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den af öfverintendentsembetet uppgjorda ritning, på extra stat för år 1901 beviljat ett belopp af 6,000 kronor.

130:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1898, 1899 och 1900 egt rum, för bestridande af kostnaderna för *utredningar angående presterskapets aflöningsförhållanden* med mera, på extra stat för år 1901 anvisat ett förslagsanslag af 10,000 kronor.

131:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, till det af Stockholms läraresällskap grundade *pedagogiska biblioteket i Stockholm* på extra stat jemväl för år 1901 anvisat ett belopp af 2,500 kronor.

132:o) Uti punkten 126 af statsverkspropositionen har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 8 sistlidne januari angifna grunder, af *dyrtidstillägg* för innevarande år åt en del tjenstemän och betjente i ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kongl. Maj:ts kansli samt till ecklesiastikdepartementet hörande embetsverk och kårer å extra stat för år 1901 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 522,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Eders Kongl. Maj:ts berörda framställning icke af Riksdagen bifallits.

133:o) Af statsrådsprotokollet inhemtas, att statskontoret i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t den 18 november 1899 — med förmälan att statskontoret, på grund af kongl. bref den 31 december 1897, den 3 mars 1898 till intendenten vid nationalmuseum utbetalt under förskottstitel ett belopp af 2,000 kronor för anordnande tills vidare af *nattlig bevakning vid nationalmuseibyggnaden*, samt att af nämnda summa blifvit den 11 november 1899 till statskontoret återlevererat ett belopp af 160 kronor 79 öre — hemställt, att ersättning för återstoden af omförmälda förskott, 1,839 kronor 21 öre, måtte statskontoret beredas.

Vidare hade statskontoret i skrifvelse jemväl af den 18 november 1899 till ersättning anmält ett belopp af 6,000 kronor, hvilket statskontoret, enligt föreskrift i kongl. bref den 18 november 1898, den 8 december sistnämnda år under förskottstitel utanordnat till disposition af medicinalstyrelsen till bestridande af utgifter för *allmänna barnbördshuset i Stockholm*.

I ytterligare skrifvelse af den 18 november 1899 hade statskontoret till ersättning anmält medel, som till den af Eders Kongl. Maj:t den 15 april 1898 tillsatta *komité för uppgörande af förslag till behöfliga förändringar i gällande bestämmelser angående lasarettsväsendet* blifvit af statskontoret, på grund af kongl. brefven af sistnämnda dag samt af den 3 februari, den 29 mars, den 19 maj och den 2 juni 1899, af under händer varande medel förskottsvis utbetalda, nemligen:

resekostnadsersättning och traktamente samt arfvode till komiténs ordförande och ledamöter	kr.	4,715: 10
godtgörelse för aflönande af vikarier åt komitéledamöterna, lasarettsläkarne P. J. C. Lundgren och L. Grundberg »		1,370: —
arfvode till komiténs sekreterare	»	2,000: —
till bestridande af utgifter för komitén	»	1,000: —
för tryckning m. m. af komiténs betänkande	»	1,726: 04

eller tillsammans kr. 10,811: 14

dock med afdrag af ett belopp af 116 kronor 40 öre, hvilket af det till bestridande af utgifter för komitén utbetalda belopp blifvit till räntekammaren återlevereradt, hvadan till ersättning återstode ett belopp af 10,694 kronor 74 öre.

Slutligen hade statskontoret i skrifvelse den 5 innevarande månad tillkännagifvit, att statskontoret på grund af föreskrift i kongl. bref den 24 november 1899 under förskottstitel till direktionen öfver *högre lärarinneseminariet* utbetalt ett belopp af 1,185 kronor till gäldande af kostnader för ritningar och kostnadsförslag dels till den redan omförmälda nybyggnaden för statens normalskola för flickor, dels till de afsedda reparations- och förändringsarbetena inom seminariets och normalskolans nuvarande gemensamma lokal; och hade statskontoret dervid anhållit, att Eders Kongl. Maj:t måtte bereda ersättning för de sålunda förskjutna medlen.

För återgåldande af berörda förskott — 1,839 kronor 21 öre, 6,000 kronor, 10,694 kronor 74 öre samt 1,185 kronor — tillhopa 19,718 kronor 95 öre, har Eders Kongl. Maj:t, i enlighet med departementschefens hemställan, af Riksdagen äskat ett extra anslag för år 1901 till belopp af 19,719 kronor.

Riksdagen har, till ersättning af förenämnda förskott, på extra stat för år 1901 beviljat ett belopp af 19,719 kronor.

134:o) Under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikären den 30 sistlidne mars har Eders Kongl. Maj:t i en samma dag aflåten proposition (n:o 76) föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till bestridande af omkostnaderna för deltagande från Sveriges sida i de *internationella gymnastik- och idrottstävlingarna under verdensutställningen i Paris* innevarande år, på extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 12,000 kronor.

Då det svenska, af Per Henrik Ling grundade gymnastiska systemet under senare tider tillvunnit sig allt större uppmärksamhet och äfven börjat i afsevärd utsträckning tillämpas utom vårt lands gränser, anser Riksdagen önskvärdt, att detta gymnastiksystem må blifva på ett värdigt sätt representeradt vid de under innevarande års verdensutställning i Paris derstädes anordnade internationella gymnastik- och idrottstävlingarna; och har Riksdagen därför funnit sig böra bevilja det för ändamålet äskade anslag. Riksdagen har likväl, på det att icke genom bristande tillgångar för nödiga omkostnaders bestridande ändamålet med vårt lands deltagande i tävlingarna måtte förfelas, ansett det vilkor böra fästas vid anslaget, att återstoden af den för deltagandet beräknade totalkostnaden, eller 13,000 kronor, på annat sätt anskaffas.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har sålunda af Riksdagen på det sätt bifallits, att Riksdagen, såsom bidrag till bestridande af omkostnaderna för deltagande från Sveriges sida i de internationella gymnastik- och idrottstävlingarna under verdensutställningen i Paris innevarande år, på extra stat för år 1901 beviljat ett anslag af 12,000 kronor att utgå under vilkor, att återstoden af den för deltagandet beräknade totalkostnaden, eller ett ytterligare belopp af 13,000 kronor, på annat sätt anskaffas.

Stockholm den 14 maj 1900.

Med undersåtlig vörndnad.

Bll. Litt. A.**Ordinarie anslagen under riksstatens Åttonde hufvudtitel.**

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
	Kronor	ö.	Friheter.		Ersättningar.		Kronor	ö.
Ecklesiastikdepartementet.								
Departementschefen	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli	81,800	—	—	—	—	—	81,800	—
Riks- och landsarkiven	45,100	—	—	—	—	—	45,100	—
Kongl. biblioteket	73,200	—	—	—	—	—	73,200	—
Nationalmuseum (deraf fyra särskilda <i>reservationsanslag</i> å tillhopa 26,800 kronor). Nuvarande belopp	58,850	—	—	—	—	—		
Ökas med	1,000	—	—	—	—	—		
	59,850	—	—	—	—	—	59,850	—
Kleresistaten	30,089	—	2,500	—	337,087	—	369,676	—
Domkapitlens expeditioner	28,174	—	—	—	5,841	—	34,015	—
Lappmarks ecklesiastikverk, <i>förslagsanslag</i>	55,000	—	—	—	—	—	55,000	—
Universiteten (deraf 162,700 kronor <i>förslagsanslag</i>). Nuvarande belopp	812,224	—	—	—	—	—		
<i>Tillkommer:</i>								
till ett docentstipendium inom teologiska fakulteten vid universitetet i Upsala	1,500	—	—	—	—	—		
till en assistent vid patologiska institutionen derstädes	1,000	—	—	—	—	—		
till en amanuens vid zootomiska institutionen derstädes	500	—	—	—	—	—		
höjning af lönerna för vissa vaktbetjente derstädes	2,200	—	—	—	—	—		
Transport	5,200	—	812,224	—	390,213	—	735,641	—
			2,500	—	342,928	—		

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
	Kronor	ö.	Friheter.		Ersättningar.		Kronor	ö.
Transport 5,200: —	812,224: —							
höjning af aflöningen åt laboratorn i experimental fysiologi vid universitetet i Lund	1,500: —							
till materiel m. m. för den rättsmedicinska institutitionen derstädes	500: —							
för underhåll och förkofran af ett kliniskt laboratorium vid sjukvårdsinrättningarna derstädes ...	1,000: —							
ökning af anslagen till materiel för de anatomiska och histologiska institutitioner derstädes	2,500: —							
aflöning till en ny vaktmästare vid biblioteket derstädes	600: —							
höjning af aflöningen åt trädgårdsdrängar vid botaniska institutionen derstädes	800: —	12,100: —						
Karolinska mediko-kirurgiska institutet (deraf 14,500 kronor till tandläkareinstitutet, <i>förslagsanslag</i> , högst). Nuvarande belopp	197,950: —							
<i>Tillkommer:</i> arfvode åt en amanuens vid institutets kemiska laboratorium	900: —							
höjning i anslaget till institutets fysiologiska anstalts underhåll och drift	1,000: —							
höjning af aflöningen för laboratorn i bakteriologi	2,500: —	4,400: —						
Allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	3,049,361: —							
Ökas å anslaget till praktisk utbildning af blifvande lärare med	10,000: —							
	3,059,361							
Transport	4,476,248		2,500		342,928		4,821,676	

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	4,476,248	—	2,500	—	342,928	—	4,821,676	—
Understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna läroverken under förfall på grund af sjukdom, <i>förslagsanslag</i>	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
Understöd åt enskilda läroverk, <i>förslagsanslag</i> , högst	35,000	—	—	—	—	—	35,000	—
Högre skolor för qvinlig ungdom	200,000	—	—	—	—	—	200,000	—
Högre lärarinneseminarier	43,500	—	—	—	—	—	43,500	—
Pedagogier och folkskolor	24,406	—	—	—	760	—	25,166	—
Folkundervisningen:								
Seminarier för folkskolelärares bildande. Nuvarande belopp	334,025	—						
Ökas med	700	—						
Stipendier för seminarieelever	75,000	—						
Arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer	95,000	—						
Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor	20,000	—						
Understöd åt högre folkskolor	20,000	—						
eller ett gemensamt <i>reservationsanslag</i>	544,725	—						
Bidrag till affönande af vikarie under öfningslärares vid folkskolelärareseminarium sjukdom, <i>förslagsanslag</i>	4,000	—						
Bidrag till affönande af lärare och lärarinnor vid seminarier för småskolelärares och småskolelärares bildande, <i>förslagsanslag</i>	20,000	—						
Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, <i>förslagsanslag</i>	45,000	—						
Lönstillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	4,570,000	—						
Ökas med	680,000	—						
	5,250,000	—						
Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	55,000	—						
Ökas med	65,000	—						
	120,000	—						
Transport	5,983,725	—	4,784,154	—	2,500	—	343,688	—
							5,130,342	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 5,983,725: —	4,784,154	—	2,500	—	343,688	—	5,130,342	—
Understöd för aflönande af lärare vid fortsättningsskolan, <i>förslagsanslag</i> ... 50,000: —								
Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp 110,000: —								
Ökas med 130,000: —	240,000:	—						
För anordnande af qvinlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, <i>förslagsanslag</i> 90,000: —								
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp 40,000: —								
Ökas med 35,000: —	75,000:	—	6,438,725	—	—	—	6,438,725	—
hvarjemte rubriken ändras till: »bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola, <i>förslagsanslag</i> ».								
De tekniska läroverken. Nuvarande belopp 450,075: —								
<i>Tillkommer</i> : aflöning åt en extra lärare i tillämpad värmelära vid tekniska högskolan 2,000: —								
höjning i aflöningen för professorn i grufvetenskap derstädes 1,300: —	3,300:	—	453,375	—	—	—	453,375	—
Gymnastiska centralinstitutet 37,150			37,150	—	—	—	37,150	—
Medicinalstyrelsen med dithörande stater (deraf 1,500 kronor <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande belopp 502,250: —								
<i>Tillkommer</i> : aflöning till ett nytt medicinalråd 6,400: —								
höjning af anslaget till medicamentsräkningars granskning m. m. 500: —								
Transport 6,900: —	502,250: —	11,713,404	—	2,500	—	343,688	—	12,059,592

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 6,900: — 502,250: —	11,713,404	—	2,500	—	343,688	—	12,059,592	—
för inrättande af en ny provinsialläkaretjenst i Norrbottens län 2,500: — 9,400: —	511,650	—	—	—	—	—	511,650	—
Hyresersättning åt provinsialläkare, förslagsanslag, högst. Nuvarande belopp 103,500: — Ökas med 750: —	104,250	—	—	—	—	—	104,250	—
Bidrag till extra provinsialläkares aflönande, förslagsanslag	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen. Nuvarande belopp 42,108: — Tillkommer: till vikariatersättning 250: — för anskaffande och vidmagthållande af erforderlig undervisningsmateriel vid barnmorskeundervisningsanstalten i Stockholm 500: — 750: —	42,858	—	—	—	—	—	42,858	—
Ortopediska institutet	8,250	—	—	—	—	—	8,250	—
Veterinärundervisningen	58,500	—	—	—	—	—	58,500	—
Vaccinationens befrämjande, reservationsanslag	10,500	—	—	—	—	—	10,500	—
Till bestridande af kostnader för allmän helso- och sjukvård, förslagsanslag	145,000	—	—	—	—	—	145,000	—
Svenska läkaresällskapet	3,000	—	—	—	—	—	3,000	—
Svenska akademien	8,250	—	—	—	—	—	8,250	—
Vetenskapsakademien	14,460	—	—	—	—	—	14,460	—
Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien (deraf 450 kronor reservationsanslag)	29,450	—	—	—	—	—	29,450	—
Akademien för de fria konsterna (deraf tvenne reservationsanslag å tillhoppa 24,500 kronor)	65,400	—	—	—	—	—	65,400	—
Musikaliska akademien (deraf 6,000 kronor reservationsanslag)	51,200	—	—	—	—	—	51,200	—
Naturhistoriska riksmuseum. Nuvarande belopp 76,450: — Ökas å expensmedelsanslaget med 1,000: —	77,450	—	—	—	—	—	77,450	—
Meteorologiska centralanstalten (deraf 16,000 kronor reservationsanslag)	25,050	—	—	—	—	—	25,050	—
Transport	12,880,672	—	2,500	—	343,688	—	13,226,860	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				S u m m a	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	12,880,672	—	2,500	—	343,688	—	13,226,860	—
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:								
Till befrämjande af döfstumundervisningen, <i>förslagsanslag</i>	200,000	—						
Institutet för blinda	50,150	—						
Förskolan för blinda i Vexjö	9,500	—						
Fattigvården i Stockholm och landsorten	259,650	—					259,650	—
Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	9,564	—					9,564	—
Lasarettets underhåll. Nuvarande belopp	75,000	—					75,000	—
<i>Ökas</i> å anslaget till serafimerlasarettet med	97,874	—						
	37,900	—						
Hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>	135,774	—					135,774	—
Stora barnhuset i Stockholm	900,000	—					900,000	—
Frimurarebarnhuset	78,000	—					78,000	—
Barnhusen i landsorten	2,750	—					2,750	—
Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, <i>förslagsanslag</i>	28,380	—					28,380	—
Kyrkors underhåll	150,000	—					150,000	—
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande, <i>reservationsanslag</i>	1,028	—			169,400	—	170,428	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	30,000	—					30,000	—
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	80,000	—					80,000	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	1,500	—					1,500	—
<i>Ökas</i> för jemnande af hufvudtitelns slutsumma med	23,066	—						
	2	—					23,068	—
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	23,068	—					15,000	—
	15,000	—						
Summa	14,670,386	—	2,500	—	513,088	—	15,185,974	—

Bil. Litt. B.**Extra ordinarie anslagen under riksstatens Åttonde hufvudtitel.**

		Kronor	ö.
Ecklesiastikdepartementet.			
<i>Riks- och landsarkiven:</i>			
Till arfvoden åt extra ordinarie tjenstemän i riksarkivet...	1,700: —		
» fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia ...	3,000: —		
» fortsatt utgifvande af »Svenska riksdagsakter» m. m.	1,500: —		
» fullbordande af beslutade byggnader för ett landsarkiv i Lund	26,437: —	32,637	—
<i>Nationalmuseum:</i>			
Till vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar	5,100: —		
För anordnande af nattlig bevakning vid nationalmuseumbyggnaden	2,000: —		
» restaurering af taflor, tillhörande statens i nationalmusei förråd m. m. befintliga konstsamlingar	5,000: —		
» biträde vid vård och tillhandahållande af handtecknings- och gravyr-samlingen äfvensom för vetenskaplig bearbetning af samlingarna	2,000: —	14,100	—
<i>Lifrustkammaren:</i>			
För tillsyn, underhåll och vård af samlingarna		5,800	—
<i>Domkapitlens expeditioner:</i>			
För beredande af löneförbättring åt tjenstemännen vid dessa expeditioner	3,716: —		
» betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassar samt för oförutsedda oundgängliga behof vid deras expeditioner	2,500: —	6,216	—
	Transport	58,753	—

		Kronor	ö.
	Transport	58,753	—
<i>Universitetet:</i>			
Till arfvode åt en lärare vid universitetet i Upsala i finsk- ugriska språk	2,500: —		
» lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Upsala	6,000: —		
För uppehållande af undervisningen och examinationen i geografi vid universitetet i Upsala	1,000: —		
Till arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universi- tetsbiblioteket i Upsala	3,500: —		
» inköp af konsthistorisk undervisningsmateriel, att in- förlifvas med Upsala universitets museum för bildande konst	3,500: —		
För till- och ombyggnader m. m. vid akademiska sjuk- huset i Upsala	51,188: —		
Till uppförande och utrustning af en ny laboratoriebyggnad för institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Upsala	150,000: —		
För utgifvande i tryck af anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet	4,000: —		
Till lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Lund	6,000: —		
» personligt lönetillägg åt akademikamreraren i Lund Oscar Gerhard Regnell	750: —		
» särskildt arfvode åt docenten vid universitetet i Lund Sven Söderberg	3,000: —		
För uppehållande af undervisning i entomologi m. m. vid universitetet i Lund	3,000: —		
Till aflöning åt en assistent i matematik vid universitetet i Lund	1,500: —		
» aflöning åt en assistent vid växtfysiologiska laboratoriet vid botaniska institutionen i Lund	1,500: —		
» arfvode åt en instrumentmakare vid fysiologiska in- stitutionen i Lund	500: —		
» arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund	2,500: —		
» inköp af möbler, instrument m. m. för den rätts- medicinska institutionen vid universitetet i Lund	2,400: —		
» inredning och utrustning af ett kliniskt laboratorium vid sjukvårdsinrättningarna i Lund	10,000: —		
» nybyggnad för biblioteket vid universitetet i Lund	75,000: —	327,838	—
	Transport	386,591	—

		Kronor	ö.
	Transport	386,591	—
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet:</i>			
Till arfvode åt en amanuens vid institutets medicinska poliklinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets oftalmiatrikska poliklinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik	900: —		
» en pediatrik klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn	1,800: —		
» en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm	2,800: —		
» bekostande af teckningar i vetenskapliga ändamål vid institutet	1,500: —		
» anskaffande och underhåll af materiel för oftalmiatrikska kliniken vid institutet	500: —		
» täckande af brist i institutets materielanslag	1,691: —	10,691	—
<i>Allmänna läroverken och pedagogierna:</i>			
Till tillfällig löneförbättring åt lärarne vid de allmänna läroverken och pedagogierna	429,725: —		
» arfvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken	150,000: —	579,725	—
<i>Högre skolor för qvinlig ungdom:</i>			
Till resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för qvinlig ungdom och samskolor		6,000	—
<i>Högre lärarinneseminariet:</i>			
För tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid seminariet	3,250: —		
» uppehållande af den valfria fjerde årskursen vid seminariet	3,000: —		
» undervisning i huslig ekonomi vid seminariet och normalskolan för flickor	5,000: —	11,250	—
<i>Folkundervisningen:</i>			
För uppehållande af undervisningen uti de vid folkskolelärareseminariet i Göteborg och folkskolelärarinneseminariet i Kalmar anordnade parallelklasser äfvensom för stipendier åt elever i dessa klasser	14,300: —		
	Transport 14,300: —	994,257	—

		Kronor	ö.
	Transport	14,300: —	994,257
Till uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskolelärarinneseminarium i Landskrona		124,000: —	
För begynnande af verksamheten vid folkskolelärarinneseminarier i Landskrona och uppehållande af undervisningen derstädes.....		17,800: —	
Till löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärareseminarierna samt arvoden åt teckningslärare för extra tjänstgöring och extra arvoden åt musiklärare vid dessa seminarier		36,300: —	
» understöd åt mindre bemedlade manliga och qvinliga lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel		25,000: —	
» resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor		4,000: —	
» uppförande af en gymnastikbyggnad vid folkskolelärarinneseminarier i Kalmar		25,000: —	
» uppförande vid Murjeks stationssamhälle af byggnad m. m. för seminarier för bildande af lappska småskolelärare och småskolelärarinnor		30,000: —	276,400
<i>De tekniska läroverken:</i>			
Till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan		14,300: —	
» förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i Stockholm		2,000: —	
» inköp och underhåll af inventarier och undervisningsmateriel vid tekniska skolan i Stockholm		750: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping		1,550: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö.....		9,350: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås		2,450: —	
För inrättande af en första årsklass vid en teknisk elementarskola i Hernösand		10,000: —	
Till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor		60,000: —	100,400
<i>Gymnastiska centralinstitutet:</i>			
Till afönande åt en extra lärare i sjukgymnastik vid institutet			2,500
	Transport		1,373,557

		Kronor	ö.
	Transport	1,373,557	—
<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater:</i>			
Till arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper.....	1,200: —		
» ökad biträde hos medicinalstyrelsen vid hospitals- ärendenas behandling	6,750: —	7,950	—
<i>Sanatorier:</i>			
För åstadkommande af ett sanatorium för lungotspatienter i södra Sverige		250,000	—
<i>Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen:</i>			
Till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor m. m.		2,000	—
<i>Vitterhets-, historie- och antiqvitetssakademien:</i>			
Till arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ord- nandet och vården af de under akademiens inseende ställda samlingar samt till aföning åt vaktbetjening ...	4,000: —		
» undersökning och beskrifning af fäderneslandets forn- lemningar m. m.	3,200: —		
» utgifvande af planscherk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum	2,000: —		
Understöd till företagande af forskningar efter svenska minnen i främmande länder	3,000: —	12,200	—
<i>Naturhistoriska riksmuseum:</i>			
Till inköp och insamling af naturalier vid museets afdel- ning för arkegoniater och fossila växter, till arbets- biträden derstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter	2,000: —		
» vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska samling	7,300: —	9,300	—
<i>Meteorologiska centralanstalten:</i>			
Till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjenst vid anstalten	9,050: —		
» upprätthållande af en meteorologisk station i Gellivare	300: —		
För anstaltens förseende med dagliga meteorologiska tele- gram från Færöarna och Island	7,200: —	16,550	—
	Transport	1,671,557	—

	Kronor	ö.
Transport	1,671,557	—
<i>Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:</i>		
För uppehållande af undervisningen vid läroanstalterna i Vadstena och Bollnäs för öfveråriga döfstumma	30,800: —	
Till handtverksskolan i Kristinehamn för blinda	10,000: —	
För uppehållande af förskolans för blinda å Tomtebodaverksamhet	8,600: —	
Till tryckning af blindskrifter	2,500: —	
» understöd åt blindlärareelever och reseunderstöd åt blindlärare	1,200: —	
» förhyrande af lokal för förskolan för blinda i Vexjö...	4,000: —	
För resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och idiotanstalter)	1,000: —	58,100
<i>Undervisningsanstalter för vanföra och lytta:</i>		
Till understöd åt undervisningsanstalter för vanföra och lytta m. m.,...		7,500
<i>Hospitalsvården:</i>		
Till underhåll af Jersö sjukhus för spetelske	18,000: —	
» inköp för Nyköpings hospital af ett Nyköpings stad tillhörigt fattighus med tomt m. m.	41,750: —	
» uppförande å Restad i Elfsborgs län af en asyl för sinnessjuka m. m.	365,000: —	424,750
<i>Diverse anslag:</i>		
Till svenska fornskriftsällskapet	2,000: —	
För beredande af religionsvård åt svenske sjömän m. fl. i utländska hamnar	15,000: —	
Till anställande af tre kontraktsadjunkter inom södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Vesterbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken	6,000: —	
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter....	750: —	
Transport	23,750: —	2,161,907

		Kronor	ö.
	Transport	23,750: —	2,161,907
Till	anställande af två kontraktsadjunkter inom Vesterbottens fjerde kontrakt	4,000: —	
»	resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter	500: —	
»	tva stipendier för utbildande vid universitet af prester, förtrogna med finska språket	1,500: —	
»	resestipendier åt prestmän	5,000: —	
»	nordiska museet	50,000: —	
»	understöd för utgifvande afven under år 1901 af tidskriften »Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmälen och svenskt folkliif»	3,650: —	
För	åstadkommande af en utförlig ordbok öfver Gotlands folksmål	1,100: —	
Till	understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Nordiskt medicinskt arkiv»	3,000: —	
»	understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Acta mathematica»	3,000: —	
»	understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som auordna föreläsningskurser för arbetsklassen	65,000: —	
»	understöd för anordnande af vissa undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi	6,300: —	
För	underhåll och tillsyn af de i riket inrättade vattenhöjdmättningsstationerna m. m.	2,800: —	
»	utgifning och spridning af nykterhetsskrifter	4,000: —	
Till	understöd åt kuranstalten Sans Souci invid Upsala	3,000: —	
»	understöd åt Stockholms alkoholisthem	4,000: —	
För	uppförande af en kapellbyggnad i Södra Bergnäs by	6,000: —	
»	bestridande af kostnaderna för utredningar angående presterskapets löneförhållanden m. m., <i>förslagsanslag</i>	10,000: —	
Till	det af Stockholms läraresällskap grundade pedagogiska biblioteket i Stockholm	2,500: —	
»	ersättning för af statskontoret utbetalda förskott	19,719: —	
Bidrag	till bestridande af kostnaderna för deltagande i de internationella gymnastik- och idrottstävlingarna under verldsutställningen i Paris	12,000: —	230,819
	Summa		2,392,726